

Prezentacija o hadžu i umri

izdanje: 2007

- Ova prezentacija može poslužiti:
 - Braći i sestrama koji idu na hadž ove godine
 - Braći i sestrama koji planiraju ići na hadž u budućnosti
 - Vodičima i agencijama za hadž kako bi budućim hadžijama pružili adekvatne informacije
- Molimo vas da poštujete autorska prava navedena ispod. To je emanet.
- U ovom dokumentu korištene su slike dostupne na internetu. Zahvaljujemo svim ljudima koji su ih učinili dostupnim.

Pripremio: Omar Bellal (obellal@yahoo.com)

Prijevod na bosanski jezik: islambosna.ba

© Copyright: Umnožavanje, kopiranje i distribucija ovog dokumenta dozvoljeni su pod sljedećim uvjetima:

1. Ne smije se naplaćivati naknada za gore navedene radnje
2. Tekst dokumenta ne smije se mijenjati ni na koji način
3. Sve kopije ovog dokumenta moraju sadržavati ovu napomenu u sve tri tačke.

Sadržaj (1)

- Uvod:
 - Vrijednost obavljenog hadža
 - Hadž mebrur (ispravno obavljen hadž)
- Pripreme za hadž
- Šta ponijeti
- Definicije vezane za hadž i umru
- Vrijeme hadža
- Vrste aranžmana za hadž
- Vrste hadža
- Geografija hadža i umre
 - Mikati
 - Harem Meke

Sadržaj (2)

- Putovanje
 - Dan polaska
 - Dolazak u Džedu
- Umra korak po korak
 - Ihram i telbija
 - Tavaf
 - Sa'j između Safe i Merve
 - Potkraćivanje kose
- Boravak u Meki

Sadržaj (3)

■ Hadž korak po korak

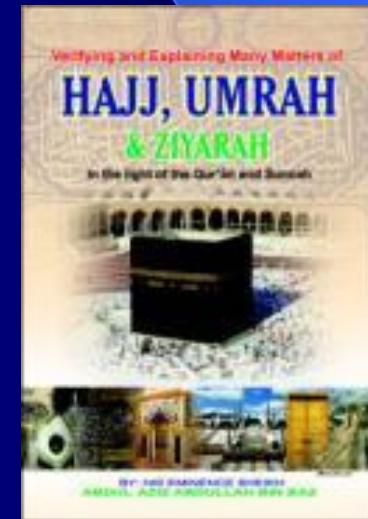
- Ihrami - الإحرام
- Mina (8. zul-hidždže) - منى
- Arefat (9. zul-hidždže) - عرفة
- Muzdelifa (9. zul-hidždže – noć) - مزدلفة
- Mina (10. zul-hidždže):
 - Remj (bacanje kamenčića na Akabi) - الرمي
 - Klanje kurbana - النحر
 - Brijanje glave ili potkresivanje kose - الحلق أو التقصير
- Meka (10. zul-hidždže):
 - Tavaful-ifade - طواف الإفاضة
 - Sa'j između Saffe i Merve - السعي بين الصفا والمروة
- Mina (11, 12. i 13. zul-hidždže):
 - Remj (bacanje kamenčića na tri džemreta) - الرمي
- Meka (posljednji dan)
 - Tavaful-veda'i (oproštajni tavaf) - طواف الوداع

Sadržaj (4)

- Kratak pregled: Farzovi/vadžibi
- Posjeta Medini
 - Harem Medine
 - Vrijednost Medine
 - Posjeta Poslanikovoj, a.s., džamiji
 - Posjeta džamiji Kuba
 - Posjeta mezarju El-Baki

Korištene reference (1)

- “*Getting The Best out of Hajj*”
 - (Ebu Munir Ismail Davids) – 474 strane
 - Sveobuhvatan vodič s čvrstim i provjerenim fikhskim propisima zasnovanim na Kur'anu i Sunnetu, kao i brojnim praktičnim informacijama zasnovanim na dugogodišnjem iskustvu autora. Jedan od najboljih vodiča o hadžu.
- “*Hajj, Umrah & Ziyarah*”
 - (šejh Abdulaziz bin Baz) – 95 strana
 - Pitanja hadža i umre objašnjena i potvrđena u svjetlu Kur'ana i Sunneta. Bez slika.

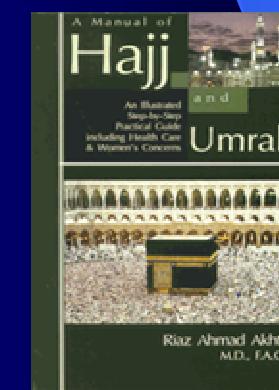
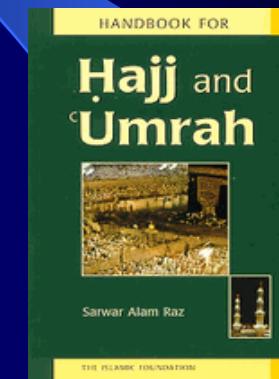
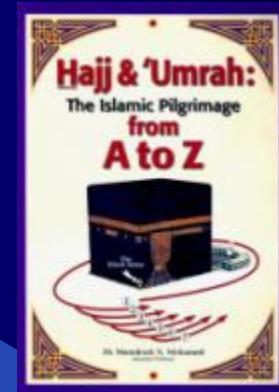

Korištene reference (2)

- “*Hajj & Umrah From A to Z*”
 - (Mamduh N. Muhamed) – 90 strana
 - Jednostavan vodič za hadž koji sadrži glosar, opise obreda i mnogo slika.

- “*Handbook for Hajj and ‘Umrah*”
 - (Sarwar Alam Raz) – 94 strane
 - Praktičan i koristan vodič koji govori o jednoj kompleksnoj temi na neposredan, koncizan i razumljiv način.

- “*A Manual of Hajj and Umrah*”
 - (Riaz Ahmed Ahtar) – 196 strana
 - Ilustriran praktični vodič korak po korak, uključujući pitanja o zdravstvenoj zaštiti i ženska pitanja.

Vrijednost obavljenog hadža (1)

Poslanik, a.s., je rekao: "**Umra do umre briše ono što je između njih od grijeha, a za ispravan i primljen hadž nema druge nagrade osim dženneta.**"

[Buhari i Muslim]

Ebu Hurejre, r.a., prenosi: "**Čuo sam Poslanika, a.s., kad veli: 'Ko obavi hadž i u toku nošnje ihrama ne bude imao odnos sa ženom, niti ružne riječi izgovarao, vratit će se s hadža s oproštenim grijesima kao na dan kad ga je majka rodila.'**"

[Buhari i Muslim]

عن أبي هريرة أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: العمرة إلى العمرة كفاره لما بينهما والحج المبرور ليس له جزاء إلا الجنة.
[البخاري و مسلم]

عن أبي هريرة قال: سمعت النبي صلى الله عليه وسلم يقول: من حج فلم يرث ولم يفسق رجع كيوم ولدته أمه. [لفظ البخاري]
ولفظ مسلم { من أتى هذا البيت فلم يرث ولم يفسق رجع كيوم ولدته أمه }

Vrijednost obavljenog hadža (2)

Ebu Hurejre, r.a., prenosi da je Poslanik, a.s., bio upitan koja su djela kod Allaha, dž.š., najvrednija. "Vjerovanje u Allaha i Njegova Poslanika." "A zatim?", pitali su. "Borba (džihad) na Božijem putu". "A poslije toga?" "Hadž koji je primljen, kabul", odgovorio je Poslanik.

[Buhari i Muslim]

Aiša, r.a., prenosi: "Rekla sam Poslaniku, a.s.: 'Budući da je džihad najvrednije djelo, zašto mi ne idemo u džihad?' 'Najbolji džihad je kabul hadž', odgovorio je Poslanik."

[Buhari]

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ:
سُئِلَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيُّ الْأَعْمَالْ أَفْضَلُ
قَالَ: إِيمَانُ بِاللهِ وَرَسُولِهِ قِيلَ ثُمَّ مَاذَا قَالَ جَهَادُ فِي
سَبِيلِ اللهِ قِيلَ ثُمَّ مَاذَا قَالَ حَجَّ مَبْرُورٌ.

[ابخاري و مسلم]

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ : قَلْتُ يَا رَسُولَ اللهِ
نَرِيَ الْجَهَادُ أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ ، أَفْلَا نَجَاهِدُ ؟ فَقَالَ: لَكِ
أَفْضَلُ الْجَهَادِ حَجَّ مَبْرُورٌ.

[رواه البخاري]

Vrijednost obavljenog hadža (3)

Aiša, r.a., prenosi da je Allahov Poslanik, a.s., rekao: "Nikada veći broj ljudi ne bude oslobođen vatre džehennemske kao na dan Arefata. Uzvišeni Allah se ponosi hadžijama pred Svojim melekima, govoreći: 'Šta žele ovi ljudi?'"

[Muslim]

"Obavljajte hadž i umru, jer vam oni odstranjuju siromaštvo i grijehu, kao što kovački mijeh odstranjuje u kovačici trosku rude željeza, zlata i srebra. Za hadž primljen kod Allaha nema druge nagrade osim dženneta!"

[Nesai i Tirmizi]

عَنْ أَبْنَى الْمُسِيْبِ قَالَ قَالَتْ عَائِشَةُ
إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: مَا مِنْ يَوْمٍ
أَكْثَرُ مِنْ أَنْ يَعْنِقَ اللَّهَ فِيهِ عَبْدًا مِنَ النَّارِ مِنْ يَوْمِ
عُرْفَةَ وَإِنَّهُ لَيَدِنُ ثُمَّ يَبْاهِي بِهِمُ الْمَلَائِكَةَ فَيَقُولُ مَا
أَرَادَ هُؤُلَاءِ.
[مسلم]

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ :
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: تَابُعُوا بَيْنَ
الْحَجَّ وَالْعُمْرَةِ فَإِنَّهُمَا يَنْفِيَانِ الْفَقْرَ وَالذُّنُوبَ كَمَا يَنْفِي
الكِبَرُ خَبَثَ الْحَدِيدِ وَالْذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَلَيْسَ لِلْحَجَّ
المَبْرُورُ ثَوَابُهُ دُونَ الْجَنَّةِ.
[النسائي و الترمذى]

Cilj: Hadž mebrur

- Hadž **mebrur** (ispravno obavljen hadž) je:
 - Hadž obavljen bez grijeha, tj. obavljen uz potpunu pokornost Allahu, dž.š.
 - Hadž obavljen nadajući se samo Allahovom zadovoljstvu (potpuna iskrenost)
 - Hadž obavljen u skladu sa sunnetom Poslanikovim, a.s.
 - Hadž koji poslije ne prati nepokornost

Još jedna dimenzija hadža mebrura

Džabir, r.a., prenosi da je Resulullah, a.s., rekao: Za primljen hadž kod Allaha ne postoji druga nagrada izuzev dženneta! Prisutni su upitali: "Koji je to primljeni hadž, Allahov Poslaniče?" Odgovorio je: "U kome je hadžija **dijelio hranu** potrebnim i obraćao se drugima lijepom i prijatnom riječju!"

[Ahmed, Taberani (hasen), Ibn Huzejma (u svom Sahihu), Bejheki, El-Hakim (sahih)]

عن جابر رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم قال : الحج المبرور ليس له جزاء إلا الجنة ، قيل: وما بره ؟ قال: **اطعام الطعام وطيب الكلام**. رواه أحمد والطبراني في الأوسط بإسناد حسن وابن خزيمة في صحيحه والبيهقي والحاكم وقال صحيح الإسناد .

Pripreme za hadž (1)

- Iskrenost
- Pokajati se zbog svih prošlih grijeha
- Riješiti sve međuljudske konflikte i zatražiti oprost od drugih
- Platiti/zapisati sve dugove
- Napisati/revidirati testament
- Osigurati sredstva za hadž iz halal izvora
- Odabratи društvo poštenih muslimana
- Naučiti što je moguće više o hadžu i umri:
 - fikhske propise i kako se obavlja hadž
 - smisao, duhovne i historijske aspekte

Pripreme za hadž (2)

- Naučiti neke dove iz Kur'ana i Sunneta
- Naučiti kako se klanja dženaza namaz
- Naučiti pravila posjećivanja mezarja
- Naučiti propise o namazu putnika i meshu preko čarapa u abdestu
- Obaviti fizičke pripreme i zdravstveni pregled

Dugovi

- Biti čist od dugova **nije** preduvjet za obavljanje hadža.
- Ali dug je vrlo ozbiljno pitanje koje se ne smije olahko uzimati, naročito kad se ide na hadž.
 - Prenosi Seleme bin El-Ekve: „Donesen je mejjit Poslaniku, s.a.v.s., da bi mu on klanjao dženazu. On je upitao: “Da li je bio u dugovima?” Kad su ljudi odgovorili negativno, on je klanjao dženazu namaz. Donesen je drugi mrtav čovjek i Poslanik, s.a.v.s., je upitao: “Da li je bio u dugovima?” Ljudi su mu odgovorili: “Jeste.” On je (odbio da predvodi dženazu, te) rekao: “Predvodite dženazu svom prijatelju.” Abu Katada je rekao: “O Allahov Poslaniče! Ja ću preuzeti njegov dug.” Nakon toga je Allahov Poslanik, s.a.v.s., predvodio namaz.“ (Buhari)
- Platite sve dugove prije odlaska na hadž, ukoliko je to moguće.
- Ukoliko nije moguće, dogovorite da se dugovi isplate u vašem odsustvu ili čak u slučaju smrti.
 - Upoznajte članove porodice s postojećim dugovima.
 - Napišite islamski testament i zapišite sve dugove.

Šta ponijeti? (1)

- Kad pakujete stvari za hadž, imajte na umu sljedeće:
 - Ne nosite puno. Višak stvari koji vam ne treba samo će povećati teret koji ćete morati nositi okolo.
 - Ponesite neophodne stvari, kao što su, npr., vaši redovni lijekovi.
 - Birajte kompaktne i lahke stvari. Odjel za kampovanje u radnjama je dobro mjesto za kupovinu.
 - Ne nosite vrijedne stvari. Rizikujete da ih izgubite, a samo vam povećavaju brigu.
 - Većina stvari dostupna je u Saudijskoj Arabiji, a najčešće je i jeftinija. Prednost je u tome što ćete kupiti samo ono što vam zaista treba.

Šta ponijeti? (2)

Osnovne stvari

- Čaršafe za iħrāme (za muškarce), ako prvo stižete u Meku
- Lijekove
- Novac (za novčanice od \$100 dobit ćete bolju razmjenu po deviznom kursu)
- Jednu kreditnu karticu za hitne slučajeve (ne držite je zajedno s novcem)
- Torbicu za put (tzv. "bubreg") / torbicu za hadž

"Bubreg"

Torbica za hadž

Šta ponijeti? (3)

Odjeća

- Udobna i pristojna odjeća kao što su indopakistanski šalvar kamis i saudijska galabija (odjeća iz jednog dijela koja pokriva cijelo tijelo) idealna je i preporučljiva za muškarce.
- Žene mogu nositi svoju uobičajenu udobnu odjeću. Izbjegavajte odjeću od sintetike.
- Toplu jaknu, naročito za hladna jutra u Medini.
- Čarape: korisne za tavaf i sa'j, osim za tavafi-kudum (nastupni tavaf) i sa'j u okviru njega (za muškarce) kad ćete biti u ihramima.
- Papuče/sandale/udobne cipele.

Ovakva obuća odgovarajuća je za ihram

Šta ponijeti? (4)

Za spavanje

Uglavnom za noć na Muzdelifi

Spužvastu prostirku za kampovanje

Vunenu deku/vreću za spavanje

Jastuk na napuhavanje za kampovanje ili jastuk za putovanje

Šta ponijeti? (5)

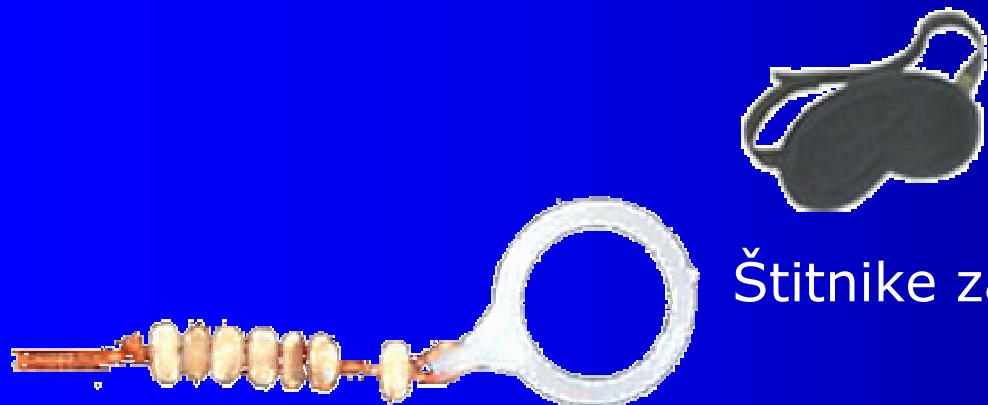
Razno

Medicinske maske
(kad niste u ihramima)

Bašlige za iħrami

Brojanice za tavaf/sa'j

Štitnike za oči

Čepiċe za uši

Šta ponijeti? (6)

Razno

- Bezmirisni vazelin, samoljepljive flastere
- Toaletne potrepštine, noktaricu, male makaze, češalj
- Malu baterijsku lampu, sat budilnik za putovanje, baterije
- Torbu u kojoj ćete nositi cipele/papuče dok ste u džamiji (u Meki i Medini): vrlo korisno
- Torbicu za kamenčице
- Prazan kofer, za poklone/stvari koje ćete tamo kupiti
- Mali MP3 player s učenjem Kur'ana i vašim omiljenim predavanjima
- Malu zbirku vjerodostojnih dova

Šta ponijeti (7)

Za komunikaciju

- Mobilni telefoni mogu vam olakšati komunikaciju dok ste u Meki/Medini/na Mini, naročito ako putujete s porodicom.
- Specifikacije za mobilne telefone:
 - GSM
 - Multi band (tri band ili quad band pokrivenost) s frekvencijom od 900 MHz. Trenutno je ovo jedina frekvencija koja funkcioniра u Saudijskoj Arabiji.
 - Nezaključan
- Možete kupiti SIM kartice u Saudijskoj Arabiji.

Uvijek isključite svoj telefon u džamiji!

Šta ponijeti (8)

Neophodno

MNOGO STRPLJENJA!!!

- I sačuvajte strpljenje do samog kraja. Tad će vam najviše trebati.
- Ne ljutite se.
- Vidjet ćete mnogo iritirajućeg i pogrešnog ponašanja. Pokušajte djelovati mudro i lijepim riječima ako se možete kontrolisati, u suprotnom, ne govorite ništa.
- Zamolite Allaha, dž.š., da vam u tome pomogne.
- Budite pozitivni.

Neke definicije

- **Farzovi hadža** (ركن): obavezne radnje hadža, kao što je boravak na Arefatu, bez čijeg obavljanja hadž nije valjan.
- **Vadžibi hadža** (واجب): obavezne radnje hadža, kao što je bacanje kamenčića na džemretima, koje, ukoliko iz bilo kojeg razloga izostanu, stvaraju obavezu klanja kurbana
- **Sunnet**: preporučljiva radnja hadža koja ne spada u farzove ili vadžibe.
- **Menasik** (مناسك): množina od **mensek** (منسك), obredi hadža ili umre.
- **Ihramske zabrane**: radnje koje se ne smiju činiti sve dok se ne oslobojidete ihrama.
- **Fidja/hedj** (فدية / هدي): otkupnina za izostavljanje nekog vadžiba ili kršenje ihramske zabrane.
 - Hedj je kurban koji se kolje na ime propusta u hadžskom obredu.
 - Fidja je post u trajanju od tri dana, nahraniti šestero gladnih ili zaklati kurban.

Mjeseci i dani hadža

Mjeseci hadža

Hidžretski kalendar:

- 1. muharrem
- 2. safer
- 3. rebiul-evvel
- 4. rebiul-ahir
- 5. džumadel-ula
- 6. džumadel-uhra
- 7. redžeb
- 8. ša'ban
- 9. ramazan
- **10. ševval** (شوال)
- **11. zul-ka'de** (ذو القعدة)
- **12. zul-hidždže** (ذو الحجة)

Dani hadža

- Svi u 12. mjesecu **zul-hidždže**:

- 8. zul-hidždže: dan tervije (يوم الترويّة)
- 9. zul-hidždže: dan Arefata (يوم عرفة)
- 10. zul-hidždže: dan kurbana (Bajram)
- 11. zul-hidždže: 1. dan tešrika
- 12. zul-hidždže: 2. dan tešrika
- 13. zul-hidždže: 3 . dan tešrika

→ *Dani tešrika* (أيام التشريق)

→ *Mjeseci hadža*

Na stranici <http://www.islamicfinder.org> možete odrediti odgovarajuće mjesece po gregorijanskom kalendaru.

Vrste aranžmana za hadž (1)

- Tri perioda:
 - Boravak u Meki
 - Boravak u Medini
 - Dani hadža: 8–13. zul-hidždže
- Vaš aranžman za hadž bit će kombinacija ova tri perioda, u zavisnosti od hronološkog reda.
- U Meki je velika gužva sedmicu prije dana hadža, tj. od 1. do 7. zul-hidždžeta, dok je u Medini manja gužva.
- Preporučeno je postiti u prvim danima zul-hidždžeta i u Meki i u Medini, ali ne i tokom dana hadža, zbog fizičkog napora tokom tih dana.

Vrste aranžmana za hadž (2)

Ako prvo idete u Meku

- Oblačite ihrame za umru prije slijetanja u Džeddu. Džedda je izvana mikata (granice Meke koje se ne smiju preći bez oblačenja ihrama).
- Trebate ponijeti sa sobom jedan iham za umru. Drugi za hadž možete kupiti u Meki ili Medini ili oprati i ponovo obući onaj koji ste koristili za umru.
- Obavezno ponesite svoj iham u ručnom prtljagu. Ne stavljajte ga u kofer.
- Obucite ihrame na aerodromu odakle ćete se ukrcati na let za Džeddu. Veoma je teško obući ihrame u avionu.

Vrste aranžmana za hadž(3)

Ako prvo idete u Medinu

- Ne morate obući ihrame
- Možete kupiti ihrame u Medini
- Vaš mikat za umru je Zul-Hulejfa (poznata i kao Ebjar Ali)
- Ako napustite Medinu 7. ili 8. zul-hidždžeta, bit će vam teško obaviti umru prije hadža. U tom slučaju obucite ihrame za hadž (ifrad – obavljanje samo hadža bez umre). Možete ići u Meku da obavite prvo tavaf i sa'j, onda na Minu i završiti hadž kao što će poslije biti objašnjeno ili direktno otići na Minu. Ako obavite tavaf i sa'j prije odlaska na Minu, ne morate obaviti sa'j nakon tavaful-ifade. Nakon hadža možete obaviti umru ako želite (oblačenje ihrama na Ten'imu ili Mesdžidu Aiša). U ovom slučaju nije potrebno klanje kurбанa.

Vrste hadža

■ Temetu' (التمتع)

- Prvo umra pa onda hadž tokom mjeseci hadža
- Obavezno klanje kurbana

■ Kiran (القران)

- Hadž i umra tokom mjeseci hadža
- Obavezno klanje kurbana

■ Ifrad (الإفراد)

- Hadž u mjesecima hadža
- Nije obavezno klanje kurbana

► Poslanik je rekao ashabima da obave temetu' hadž, iako je on obavljao kirin, jer je bio donio kurban sa sobom.

Gdje se to nalazi?

- Geografija hadža -

Mikati (1)

- **Mevakit (mikati)** (موقت) su množina od **mikat** (میقات) geografske granice koje osoba koja namjerava obaviti hadž ili umru ne smije preći bez oblačenja ihrama za hadž ili umru, ili oboje.
- Musliman koji namjerava obaviti hadž ili umru, a pređe mikatsku granicu bez ihrama, ima obavezu vratiti se na mikat i obući ihrame tamo. Ako se ne vrati i ne obuče ihram u mikatu, mora zaklati kurban.

Mikati (2)

Priča Ibn Abbas: Allahov Poslanik, s.a.v.s, učinio je Zul-Hulejfu mikatom za stanovnike Medine; El-Džuhfu za stanovnike Šama; Karn el-Manazil za stanovnike Nedžda i Jelemlem za narod Jemena; i ovi mikati su za ljudi iz tih mesta, i osim njih za one koji dođu kroz ta mesta s namjerom obavljanja hadža i umre; i ko god živi unutar tih granica može obući ihram iz mesta iz kojeg kreće i stanovnici Meke mogu obući ihram u Mekiji.“ (Buhari i Muslim)

عَنْ أَبْنَ عَبَّاسٍ قَالَ
إِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَقَتَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ ذَا
الْحَلِيفَةِ وَلِأَهْلِ الشَّامِ الْجَحَّةِ وَلِأَهْلِ نَجْدِ قَرْنِ
الْمَنَازِلِ وَلِأَهْلِ الْيَمَنِ يَلْمِلُمُ هُنَّ لِهِنَّ وَلَمْنَ أَتَى عَلَيْهِنَّ
مِنْ غَيْرِهِنَّ مَنْ أَرَادَ الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ وَمَنْ كَانَ دُونَ
ذَلِكَ فَمَنْ حَبَثَ أَنْشَأَ حَتَّى أَهْلَ مَكَّةَ مِنْ مَكَّةَ
[البخاري و مسلم]

Mikati (3)

Ebu Zubejr je čuo Džabira b. Abdullaha da kaže: "Čuo sam (mislim da je on prenosio direktno od Poslanika, s.a.v.s.) da je rekao: "Za stanovnike Medine Zul-Hulejfa je mjesto ulaska u stanje iħrama, a za (Ijudi koji dolaze iz drugih smjerova poput Sirije) to je Džuhfa; za narode Iraka to je Zatu 'Irka; za Ijudu iz Nedžda to je Karn (El-Menazil) i za narod iz Jemena to je Jelemlem. (Muslim)

عن أبي الزبير عن جابر ، قال : سمعت أحسبه رفع الحديث إلى رسول الله صلى الله عليه وسلم قال : }
مهل أهل المدينة من ذي الخليفة ، والطريق الآخر الجحفة ، ومهل أهل العراق من ذات عرق ، ومهل أهل نجد من قرن ، ومهل أهل اليمن من يلم [.
[مسلم]

Priča Ibn Omer: "Kad su ova dva grada (Basra i Kufa) osvojena, stanovnici su otišli do Omara i rekli mu: "O emirul mu'minin! Poslanik, s.a.v.s, odredio je Karn kao mikat za stanovnike Nedžda, to je izvan naših puteva i teško nam je proći kroz njih." On je rekao: Uzmite za svoj mikat mjesto suprotno od Karna, koje se nalazi na vašim uobičajenim putevima." I tako je on odredio Zatu 'Irka (kao njihov mikat). (Buhari)

عن ابن عمر رضي الله عنهمما قال
لما فتح هذان المصاران أتوا عمر فقالوا يا أمير المؤمنين إن رسول الله صلى الله عليه وسلم حد لأهل نجد قرنا وهو جور عن طريقنا وإننا إن أردنا قرنا شق علينا قال فانظروا حذوها من طريقكم فحد لهم ذات عرق
[البخاري]

THE RED SEA

IHRAM DEMARCTION

Zul-Hulejfa (ذو الخليفة)

- Dolazak iz pravca Medine
- Drugi nazivi: Ebjaru Ali (Alijini bunarevi)
- ~ 410 km sjeverno od Meke

El-Džuhfa (الجُحْفَة)

- Dolazak iz pravca Sjeverne Afrike, Sirije...
- 186 km sjeverozapadno od Meke
- Rabig: 204 km sjeverozapadno od Meke

Zatu-irk (ذات عرق)

- Dolazak iz pravca Iraka
- Drugi nazivi: Ed-Daribe
- 88 km sjeveroistočno od Meke

Karnul-menazil (قرن المنازل)

- Dolazak iz pravca Nedžda (Rijad ...), UAE...
- Drugi nazivi: Karnul-menazil je dolina, sjeverni dio se zove Es-Sejlul-Kebir, a južni Mahram dolina. Udaljenost između ovo dvoje je oko 32 km.
- 80 km istočno od Meke

Jelemlem (يَلْمِلْم)

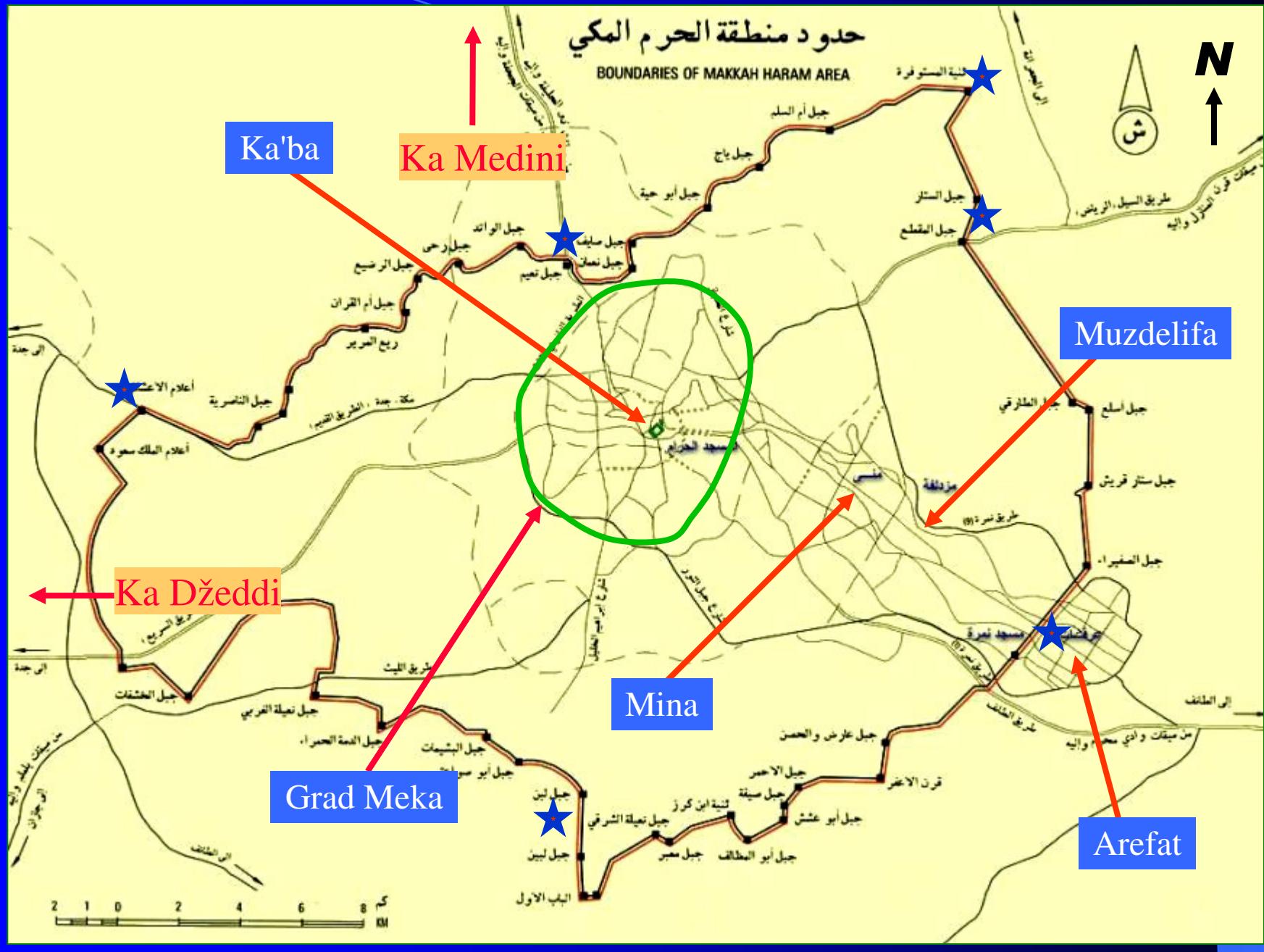
- Dolazak iz pravca Jemena
- Drugi nazivi: Es-Sa'dijje
- 129 km južno od Meke

Harem Meke

حرَمٌ مَكَّةٌ

- **Harem Meke** je prostor Meke i njenog predgrađa. Ibrahim, a.s., učinio je Meku haremom po uputstvu Džibrila, a.s.
- Nakon osvajanja Meke, Poslanik Muhammed, a.s., poslao je Temima Ibn Asda el-Huzaija da obnovi granice Harema.
- Postavljane su zastave na planinama i brdima da bi se naznačile granice Harema. Broj zastava je u jednom momentu bio dostigao 943, ali većina ih je uništena.
- **Površina** Harema = 550 km^2 (212 mi^2)
- **Obim** Harema = 127 km (79 mi)

Harem Meke - mapa

Granice Harema Meke

- Ten' im (التعيم) : 7.4 km sjeverno
- Nahla (نخلة) : 12.8 km sjeveroistočno
- Hudejbija (الحديبية) : 21.7 km zapadno
- Azahu Libn (أضاه لبن) : 16 km južno
- Brdo Arefat (جبل عرفات) : 21.7 km istočno
- Džiraneh (الجعرانة) : 21.7 km sjeveroistočno

Granica Harema

Granica Harema (autoput u Džeddi)

Harem je svet

"Nevjernicima i onima koji odvraćaju od Allahova puta i Časnog hrama - a Mi smo ga namijenili svim ljudima, kako za mještanina tako i za došljaka - i onome ko u njemu bilo kakvo nasilje učini dat ćemo da patnju nesnosnu iskusi."

[Sura Hadž, 25]

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصْدُونَ عَنْ
سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي
جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَاكِفُ فِيهِ
وَالْبَادِيِّ وَمَنْ يُرْدَ فِيهِ بِالْحَادِيْ بِظُلْمٍ
لُذْقَهُ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ

[الحج. 25]

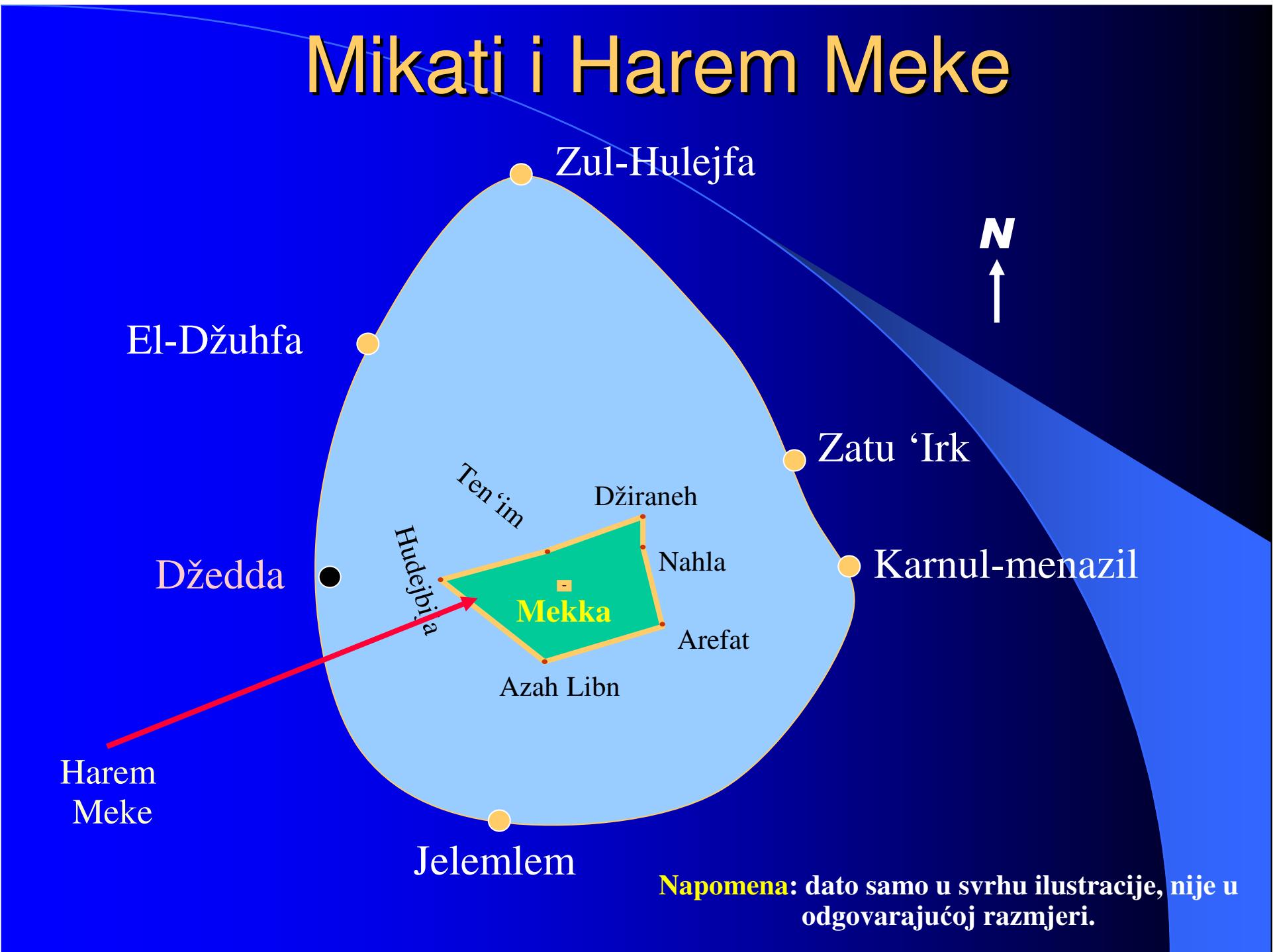
Restrikcije u Haremu Meke

- Biljke se ne smiju rezati.
- Divljač se ne smije plašiti.
- Izgubljene stvari koje se nađu ne smiju se uzeti, osim osoba koja objavljuje da traži vlasnika.
- Ne smije se nositi oružje radi borbe.

Napomena:

- ➔ Gore navedeno je dio Poslanikovog hadisa.
- ➔ Ove restrikcije odnose se i na harem Medine.
- ➔ Restrikcije se odnose na svakoga, bez obzira na to da li je u ihramu ili ne, u svako doba godine.

Mikati i Harem Meke

Dan polaska

- Ponovo provjerite sve potrebne stvari koje nosite. Koristite listu.
- Klanjajte dva rekata kod kuće prije polaska.
- Učite dovu za putovanje kad uđete u auto...

Dova za putovanje

Allah je najveći, Allah je najveći, Allah je najveći. Neka je slavljen Onaj Koji nam je omogućio ovo putovanje, a mi ga ne bismo bili sposobni obaviti sami. Mi se, doista, Gospodaru našem vraćamo.

Allahu, molimo Te da nas prati dobro na putu našem i odanost Tebi, a od naših djela samo ona kojima si Ti zadovoljan! Allahu, olakšaj nam ovo putovanje, a razdaljinu njegovu učini podnošljivom! Allahu, Ti si Gospodar na putu i čuvar u porodici, zato - zaštiti me od zamora i nesreće na putu, te tuge koja bi me mogla zadesiti zbog imovine i porodice!
(Muslim)

عن ابن عمر رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ إِذَا اسْتَوَى عَلَى بَعِيرِهِ حَارِجًا إِلَى سَفَرٍ ، كَبَرَ ثَلَاثَةً ، فَمَّا قَالَ : «سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كَنَّا لَهُ مُقْرَنِينَ، وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِّبُونَ . اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ فِي سَفَرِنَا هَذَا الْبَرَّ وَالنَّقْوَى ، وَمِنَ الْعَمَلِ مَا تَرْضِي . اللَّهُمَّ هَوْنَ عَلَيْنَا سَفَرُنَا هَذَا وَأَطْوَ عَنَّا بَعْدَهُ ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ ، وَالخَلِيفَةُ فِي الْأَهْلِ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعْثَاءِ السَّفَرِ ، وَكَلَبةِ الْمَنْظَرِ ، وَسُوءِ الْمَنْقَلَبِ فِي الْمَالِ وَالْأَهْلِ وَالْوَلَدِ » وَإِذَا رَجَعَ قَالَهُنَّ وَزَادَ فِيهِنَّ : « آيُونَ تَائِبُونَ عَابِدُونَ لِرَبِّنَا حَامِدُونَ »

رواه مسلم

Dolazak u Džeddu

- Ako vam je prva destinacija Meka, već ste trebali obući ihrame prije dolaska u Džeddu.
- Prvo prođete carinu, zatim sačekate autobus (Odjela za prevoz Ministarstva za hadž), koji će vas odvesti u Meku.
- Obavite namaz na vrijeme i u džematu.
- Džedda će biti prvi ispit vašeg strpljenja. Vrijeme čekanja na terminalu za hadž može trajati od 2 do 12 ili više sati.
- Budite strpljivi i budite ljubazni prema osoblju. Većina njih su volonteri koji rade satima.

Propisi za hadž i umru za žene

Generalno pravilo

Priča Džabir: "Aiša je pratila Poslanika, s.a.v.s, u Meku kad je dobila menstruaciju. Poslanik, s.a.v.s, joj je naredio da obavi sve obrede izuzev tavafa i namaza, sve dok ne postane čista. (Buhari)

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: ... وَكَانَتْ عَائِشَةَ قَدْمَتْ مَعَهُ مَكَةَ وَهِيَ حَائِضٌ فَأَمَرَهَا النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ تَنْسَأِ الْمَنَاسِكَ كُلَّهَا غَيْرَ أَنَّهَا لَا تَطْوِفُ وَلَا تَصْلِي حَتَّى تَطْهَرَ...
} البخاري {

Umra (العمرة) - Sažetak

- Ihram (الإحرام)
- Tavaf (الطواف)
- Sa'j između Safe i Merve (السعي بين الصفا و المروة)
- Halk (الحلق) - brijanje glave
ili taksir (التقصير) - potkresivanje kose

Ihram (1)

الاِحْرَام

- Dolazak na mikat. Ako ste unutar Harema Meke (npr. u vašem smještaju u Meki) morate izaći iz Harema Meke da obučete ihram. Ten'im (ili Mesdžidu Aiša) je najbliža tačka izvan Harema Meke.
- Skratite brkove.
- Skratite nokte, uklonite stidne dlake i dlake ispod pazuha.
- Uzmite gusul za ihram. To je sunnet.
- Stavite miris na tijelo (glavu, bradu...).
- Obucite ihram (rida' i izar) – (رِداء و إزار) (samo muškarci).

Ihram (2)

الإِحْرَام

- Klanjajte dva rekata ili klanjajte propisani namaz ako mu je nastupilo vrijeme.
- **Napomena:** Sve dosad su samo pripreme za ihram.
- Donesite nijjet i recite:

Lebbejkellahumme umra

لبيك اللهم عمرة

► Od ovog momenta vi ste u ihramu!

Telbija (1)

التابية

- Nakon što ste donijeli nijjet, izgovorite telbiju naglas:

*Lebbejkellahumme lebbejke,
lebbejke la šerike leke
lebbejke. Innel-hamde
venni'mete leke vel-mulku la
šerike leke.*

"Odazivam Ti se, Gospodaru,
odazivam. Odazivam Ti se, Ti
nemaš nikakva druga.
Odazivam Ti se. Tebi pripada
svaka hvala, blagodat i vlast,
u tom nemaš sudruga."

لبيك اللهم لبيك لبيك لا شريك لك لبيك إن الحمد
والنعمة لك والملك لا شريك لك

(kliknite da čujete telbiju)

Telbija (2)

التلبية

- Telbiju treba izgovarati sve dok ne vidite Ka'bu (ili do remja - bacanja kamenčića kod najvećeg džemreta u slučaju hadža).
- Izgovorajte telbiju naročito:
 - kad ulazite ili izlazite iz vozila,
 - kad se pridružujete nekoj grupi ljudi,
 - nakon svakog namaza,
 - ujutro i navečer.

Telbija (3)

الذلية

- Telbiju treba učiti naglas. Izgovaranje telbije u sebi nije u skladu s Poslanikovim, a.s., sunnetom.

Muhammed, a.s., jednom prilikom je rekao: "Došao mi je Džibril i saopćio: 'Naredi ashabima da glasno izgovaraju telbiju jer to spada u propise vjere!'"

[Ahmed i Tirmizi]

Prenosi Ebu Bekr, r.a, da je Muhammed, s.a.v.s, upitan: Koji hadž je najvredniji? Odgovorio je: U kome se telbija uči naglas i u kome se zakolje kurban!

[Tirmizi i Ibn Madže]

فِي الْحَدِيثِ عَنِ الرَّسُولِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:
إِنْ جَبَرَائِيلَ أَتَانِي فَأَمْرَنِي أَنْ آمِرَ أَصْحَابِيَ أَنْ
يَرْفَعُوا أَصْوَاتَهُمْ بِالْإِهْلَالِ.

أَحْمَدُ وَالْتَّرْمِذِيُّ

عَنْ أَبِي بَكْرِ الصَّدِيقِ
أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سُئِلَ : أَيُّ الْحَجَّ
أَفْضَلُ ؟ قَالَ : الْعُجُّ وَالثَّجَّ .

الترمذي و ابن ماجه و الدارمي

Telbija - Napomene

- Telbija je sunnet, ali neki učenjaci je smatraju vadžibom i smatraju da je potrebno zaklati kurban ako se izostavi.
- Ponavljanje telbije za “vodičem” također nije u skladu sa sunnetom. Poslanikovi, a.s., ashabi su je izgovarali pojedinačno.

Ihram i telbija za žene

- Sunnet je i za ženu da uzme gusul prije oblačenja ihrama.
- Žena s menstruacijom ili nifasom (postporođajnim krvarenjem) uzima gusul i oblači ihrame, ali ne klanja prije oblačenja ihrama.
- Većina učenjaka kažu da žena ne izgovara telbiju naglas. Ali El-Albani kaže da nema razlike između muškaraca i žena u tom pogledu, osim ako se žena ne boji da će stvoriti fitnu. Aiša, r.a., izgovarala je telbiju glasno.

Ihramske zabrane (1)

محظورات الإحرام

■ Odjeća:

- Muškarci ne smiju nositi šivenu odjeću kao što su košulja, turban, ogrtač s kapuljačom, hlače, donji veš ili cipele. Žene mogu nositi svoju uobičajenu odjeću, ali bez pokrivanja lica ili ruku.
- Ono što je zabranjeno nositi dok ste u ihramu nije šivena odjeća sama po sebi, već odjeća koja se pravi da bi odgovarala udovima i koju ljudi inače nose, kao što su majice, hlače, itd.
- Ne smijete nositi rukavice, ali možete umotati ruke u platno.
- Muškarci ne mogu pokrivati glavu nečim što je dotiče.

Ihramski zabrane (2)

محظورات الإحرام

■ Miris:

- Ne smijete namirisati sebe, svoju odjeću, hranu ili piće nakon oblačenja ihrama. Ne biste trebali koristiti ni mirisni sapun.
- Nema štete ako je ostalo nešto od mirisa korištenog prije oblačenja ihrama.

Ihramske **zabrane** (3)

محظورات الإحرام

■ Seksualni odnos:

- ... i sve što vodi ka tome kao što je ljubljenje, dodir ili razgovor o seksualnom odnosu sa supružnikom.

■ Čišćenje:

- Ne smijete uklanjati dlake s bilo kojeg dijela tijela.
- Ne smijete rezati nokte.
- Ne smijete ubijati uši.
- Učenjaci se razilaze po pitanju kupanja, osim u slučaju polucije (izbacivanje sjemena u snu). Ali prenosi se da se Poslanik, a.s., kupao dok je bio u ihramu.

Ihramske zabrane (4)

محظورات الإحرام

■ Sklapanje braka:

- Ne smijete se vjenčavati niti ugovarati brak za sebe ili drugog.

■ Lov:

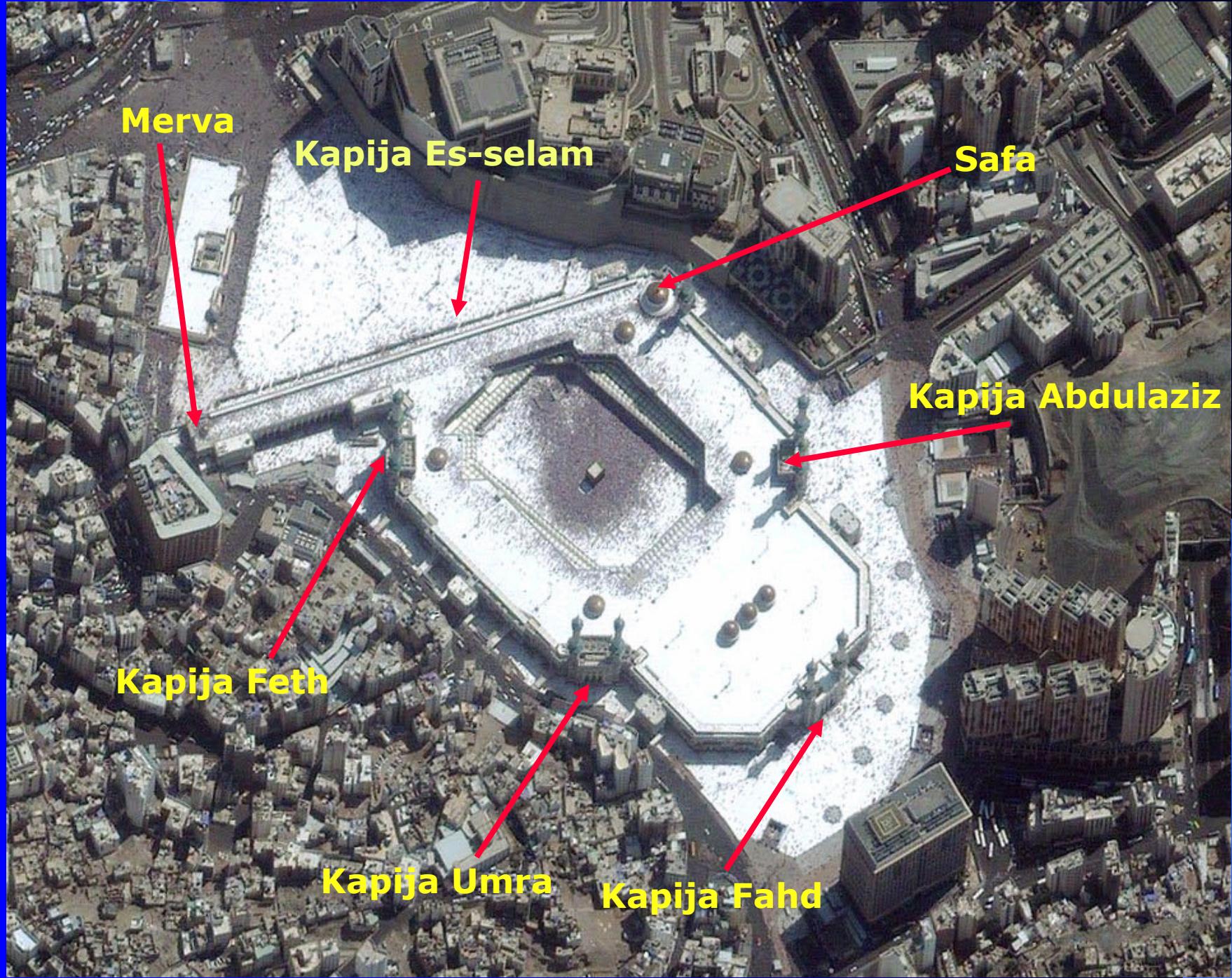
- Ne smijete loviti niti pomagati drugom u lovnu.
- Ne smijete ubijati životinje, osim onih koje su štetne ili bi napadale ljudi, kao što su miševi, zmije ili škorpije.

Šta je dopušteno u ihamu

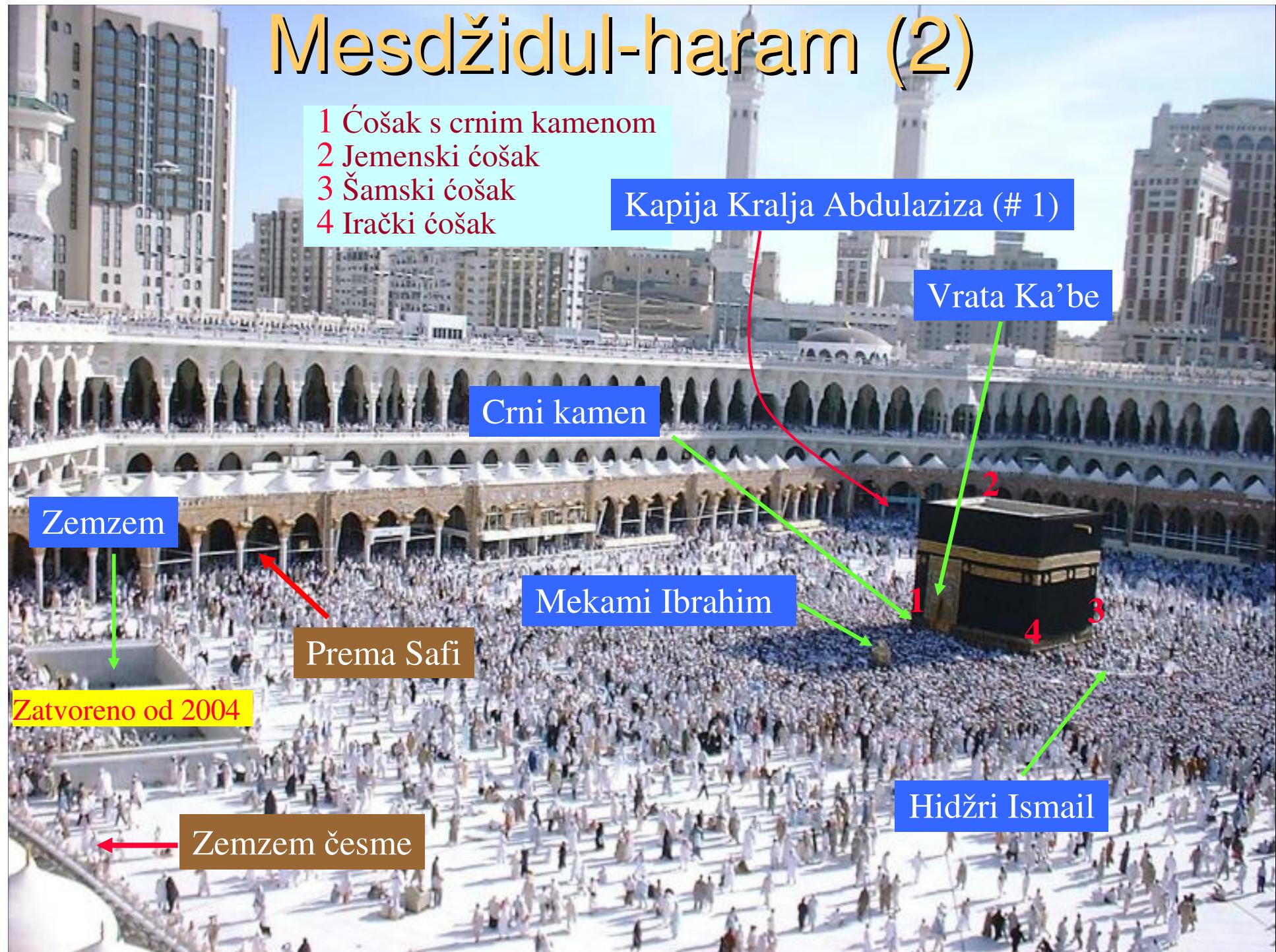
مِحَاتُ الْإِحْرَام

- Možete koristiti kišobran/suncobran, krov auta ili šator da biste se zaštitili od sunca. Možete nositi i svoj prtljag iznad glave.
- Možete nositi sandale koje ne pokrivaju zglobove, prstenje, naočare, sat (i na ruci i kao privjesak oko vrata).
- Možete nositi aparat za sluh ili govor.
- Prema većini učenjaka, možete se oprati bezmirisnim sredstvima, oprati i počešati glavu i tijelo, čak i ako neke dlake opadnu nenamjerno.
- Možete oprati ihamu ili obući nove.
- Možete nositi "bubreg"/torbicu za novac i dokumente i zavezati svoj izar (donji dio ihamu). Šiveni kaiševi su dozvoljeni.

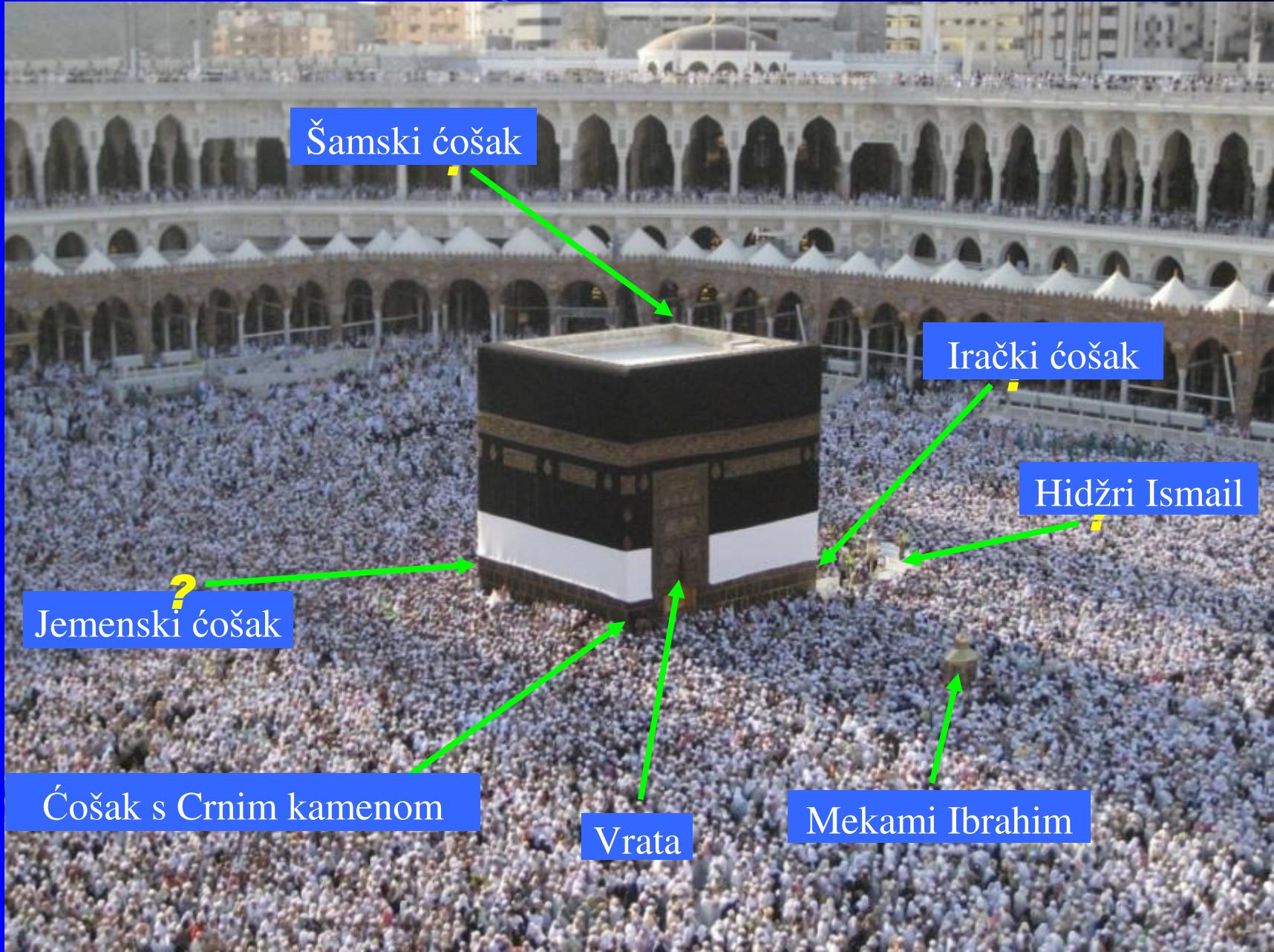
Odlazak u Mesdžidul-haram...

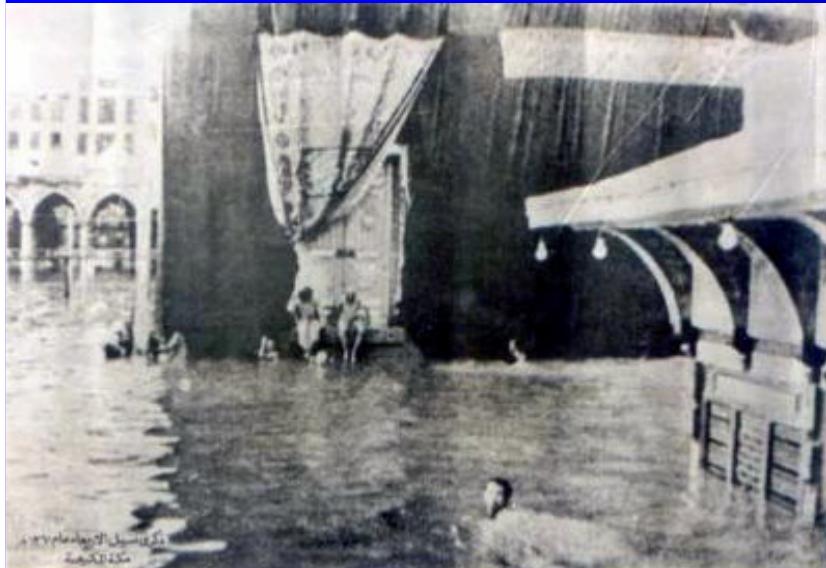
Mesdžidul-haram (2)

Znate li nazine?

Iz prošlosti (poplave)

Tavaful-kudum (nastupni tavaf)

طَوَافُ الْقُدُوم

SAŽETAK

- Dolazak u Mesdžidul-haram (المسجد الحرام)
- Crni kamen (الحجر الأسود)
- Tavaf
 - El-idtiba' - otkrivanje desnog ramena (الإضطباع)
 - Er-remel – žurno hodanje (الرَّمَل)
- Klanjati dva rekata
- Napiti se Zemzem vode

Dolazak u Mesdžidul-haram (1)

- Uzmite gusul prije ulaska u Meku, ako je moguće
- Kad ulazite u mesdžid ne zaboravite ući prvo desnom nogom i recite:

Allahumme salli ala Muhammedin ve sellim. Allahumme eftah li ebvabe rahmetik.

E'uzu billahil-azim ve bi vedžihihil-kerim ve sultanihil-kadim mineš-šejtanir-radžim.

اللهم صل على محمد و سلم، اللهم افتح لي أبواب رحمتك

أعوذ بالله العظيم و بوجهه الكريم و سلطانه القديم من الشيطان الرجيم

Dolazak u Mesdžidul-haram (2)

- Kad vidite Ka'bu podignite ruke ako želite – kao što je činio Ibn Abbas.
- Nema posebne dove koju je ovdje učio Poslanik, a.s. Zato učite dovu koju želite.
- Ne trebate misliti da je bolje uči u mesdžid s neke posebne kapije. Dozvoljeno je uči sa svih kapija.

Dolazak u Mesdžidul-haram (3)

- Dova koju je učio Omer, r.a:

Allahumme entes-selam
ve minkes-selam, fe
hajjina rabbenā bis-
selam

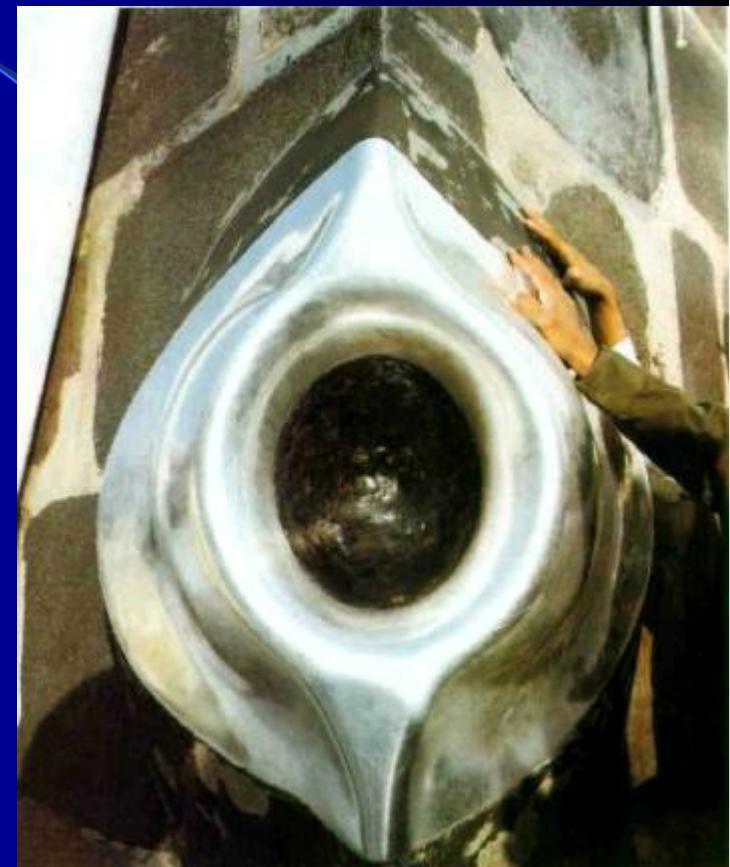
Allahu! Ti si mir i od
tebe je mir. Allahu!
Podari nam smiraj.

اللهم أنت السلام
و منك السلام
فحينما ربنا
بسلام

Crni kamen (Hadžerul-esved) (1)

- Idite direktno do Crnog kamena i izgovorite tekbir gledajući ga.
- Dotaknite ga desnom rukom i poljubite ga, pa učinite sedždu, kao što je Poslanik, a.s., činio.
- Ako ga niste u mogućnosti poljubiti, dotaknite ga desnom rukom, pa poljubite ruku.
- Ako ga niste u mogućnosti dotaknuti, okrenite lice i dlanove prema njemu, ali bez ljubljenja ruke.
- To činite u svakom krugu tavafa.
- Nemojte se gurati i praviti gužvu da biste stigli do Crnog kamena, pošto je Poslanik tako savjetovao Omera.

Crni kamen (Hadžerul-esved) (2)

■ Vrijednost dodira Crnog kamena

Poslanik, a.s., je rekao: "Tako mi Allaha, Allah će ga proživjeti na Sudnjem danu. Imat će dva oka kojima će gledati, i jezik kojim će pričati, pa će svjedočiti svakom onom ko ga je s pravom (bogobojaznošću) dodirnuo!"

[Ahmed i Ed-Darimi]

I rekao je: "Dodirivanje Crnog kamena i jemenskog čoška briše grijehe."

[Tirmizi, Ibn Hibban, El-Hakim i Ez-Zehebi]

I rekao je: "On je kamen iz dženneta, bio je bjelji od snijega, ali su ga ljudski grijesi učinili crnim."

[Tirmizi i Ibn Huzejme]

عَنْ أَبْنَى عَبَّاسٍ
أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَيَبْعَثَنَّ اللَّهُ
الْحَجَرَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَهُ عَيْنَانٌ يُبَصِّرُ بِهِمَا وَلِسَانٌ يُنْطَقُ بِهِ
يَشْهُدُ بِهِ لِمَنْ اسْتَلْمَهُ بِحَقٍّ
[أحمد و الدارمي]

مسح الحجر الأسود والركن اليماني يحطان الخطايا حطا
[حسنه الترمذى و صححه ابن حبان والحاكم و الذهبي]

عَنْ أَبْنَى عَبَّاسٍ
أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ الْحَجَرُ الْأَسْوَدُ
مِنْ الْجَنَّةِ وَكَانَ أَشَدَّ بَيَاضًا مِنَ النَّلْجِ حَتَّى سَوَادَتْهُ خَطَايَا
أَهْلِ الشَّرِّ
[أحمد و الترمذى]

Tavaful-kudum (1)

طواف القدوم

- Kudum znači dolazak (nastup)
- Tavaf oko Ka'be:
 - Ka'ba treba biti na vašoj lijevoj strani
 - Obiđite oko Ka'be pored Crnog kamena sedam puta
- El-idtiba (الاضطباب):
 - nositi ihram ispod desnog pazuha i preko lijevog ramena
 - tako ostati kroz svih sedam krugova tavafa
- Er-remel (الرمل):
 - žurno hodati uz potreskivanje ramenima
 - to činite prva tri kruga, onda u ostatku hodate normalno

Tavaful-kudum (2)

- Dotaknite jemenski čošak desnom rukom svaki put kad prođete pored njega i ne ljubite ga, a ako ga niste u mogućnosti dodirnuti, onda nema potrebe da okrećete dlanove prema njemu.
- Između dva čoška trebate izgovoriti:

Rabbena atina fid-dunja
haseneten ve fil-ahireti
haseneten ve kina 'azaben-nar

Gospodaru naš, daj nam dobro na
ovome svijetu i dobro na
drugome svijetu!

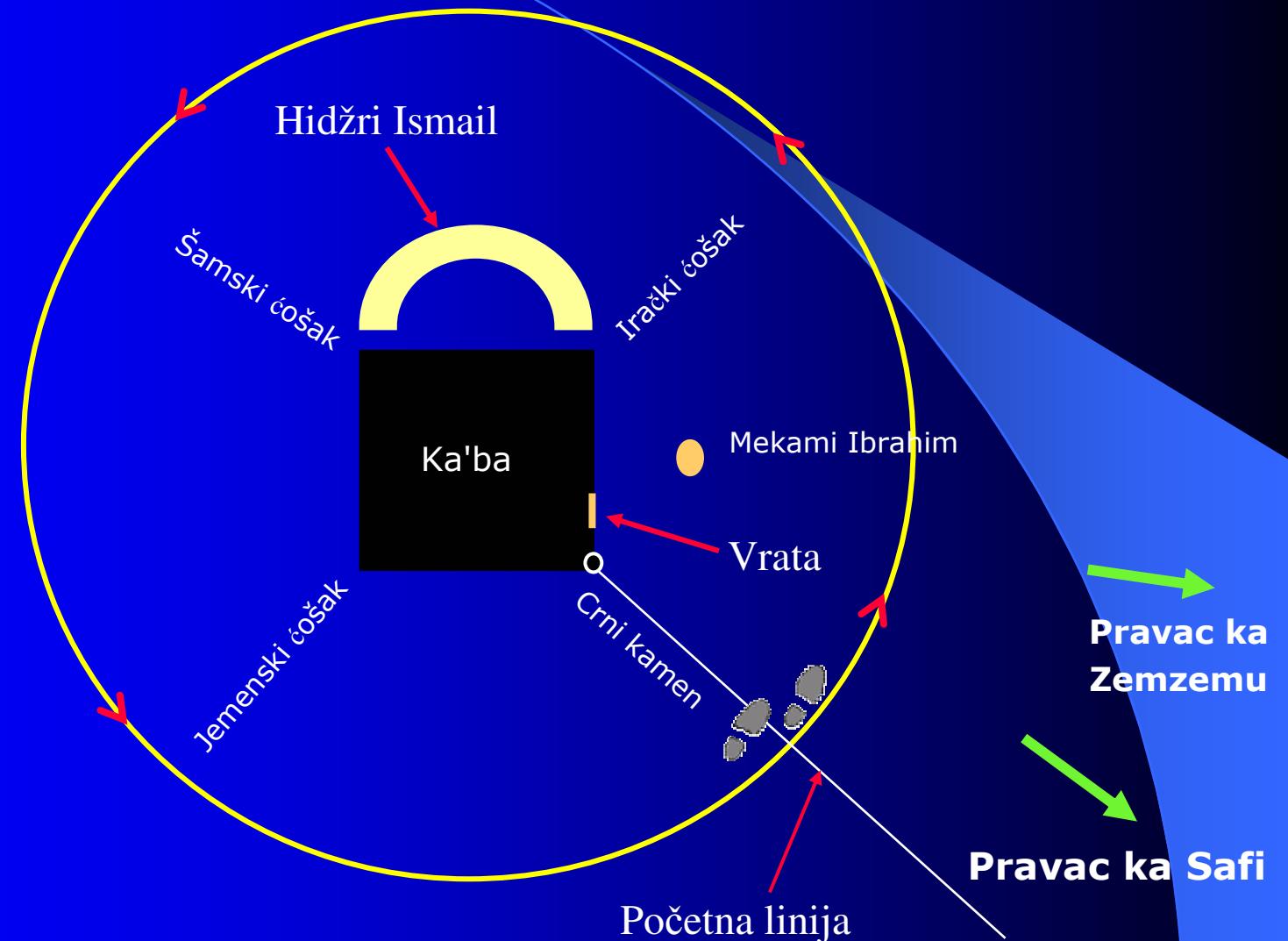
Sačuvaj nas džehennemske vatre!

ربنا آتنا في الدنيا حسنة و في الآخرة
حسنة و قنا عذاب النار

Tavaf

N

Tavaf – Napomene (1)

- Ne morate naglas izgovoriti svoj nijjet da učinite tavaf. Poslanik, a.s., nije izgovarao naglas svoje nijjete osim kad je po oblačenju ihrama govorio: "Lebbejkellahume umra ve hadž."
- Morate imati abdest za sve vrste tavafa.
- Žena s menstruacijom ne čini tavaf dok joj ne prestane menstruacija.
- Sve vrste tavafa, uključujući dobrovoljni tavaf, sastoje se od sedam krugova oko Ka'be.

Tavaf – Napomene (2)

- Nastavite tavaf bez prekida, osim ako je nužno, inače neće biti valjan.
- Kad nastupi vrijeme obaveznog namaza, prekinite tavaf, pridružite se namazu iz svog mjesta i nastavite tavaf tamo gdje ste stali.
- Ako trebate ići u toalet, možete prekinuti tavaf i otići. Uzmite abdest prije vraćanja da biste nastavili tavaf. Nastavite tavaf tamo gdje ste stali. Međutim, neki učenjaci kažu da trebate početi ispočetka (ovo je sigurnija opcija).
- Ka'ba vam treba biti s lijeve strane. Ne obavljajte tavaf leđima ili desnom stranom okrenuti prema Ka'bi. Ne hodajte unazad.
- Tavaf treba obavljati u okviru Mesdžidul-harama.

Tavaf – Napomene (3)

- Ne morate dotaći Crni kamen da bi vam tavaf bio valjan. Ako je gužva, možete okrenuti dlan prema kamenu i reći Allahu ekber.
 - Nemojte povrijediti nekoga da biste poljubili Crni kamen.
 - Nemojte dugo stajati u redu za Crni kamen. Okrenite desni dlan prema njemu, recite Allahu ekber i nastavite dalje.
-
- Ne dodiruju se šamski ili irački čošak.
 - Ne ljubite jemenski čošak, samo ga dodirnite.
 - Ne okrećite dlan prema jemenskom čošku i ne izgovarajte tekbir.
To važi samo za Crni kamen.

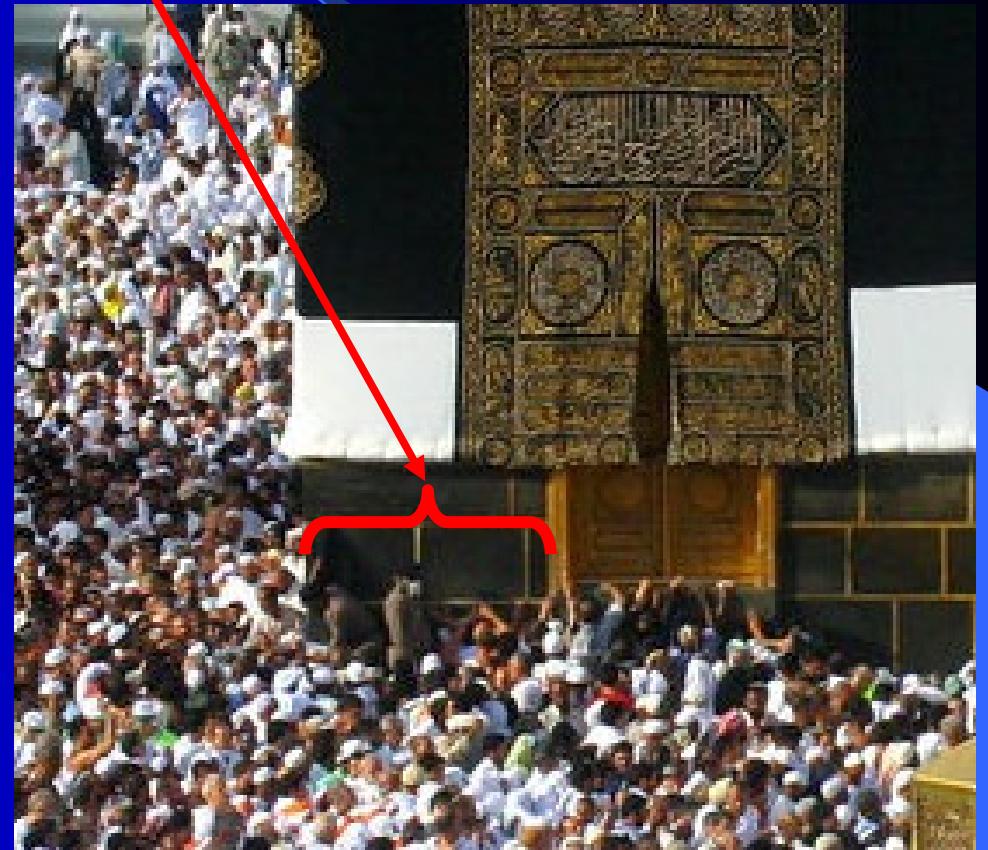
Tavaf – Napomene (4)

- Nema posebnog zikra za tavaf, pa možete učiti iz Kur'ana ili učiti zikr koji želite.
- Ne slijedite zbirke dova koje propisuju posebnu dovu za svaki krug oko Ka'be. Učite iz Kur'ana, upućujte dovu iz srca i veličajte Allaha.
- Upućujte dovu sami, ne činite to vičući s grupom.
- Ne otirite zidove Ka'be tokom tavafa. Božiji Poslanik, a.s., nije dirao ništa osim Crnog kamena i jemenskog čoška.

El-Multezem

الملتزم

- El-Multezem: možete se držati za prostor između Crnog kamena i vrata Ka'be (~2 m), stavljajući prsa, lice i podlaktice na ovaj prostor i uputiti dovu.

Mekami Ibrahim

مقام ابراهیم

- Kad završite 7. krug pokrijte desno rame, dođite na Mekami Ibrahim i recite:

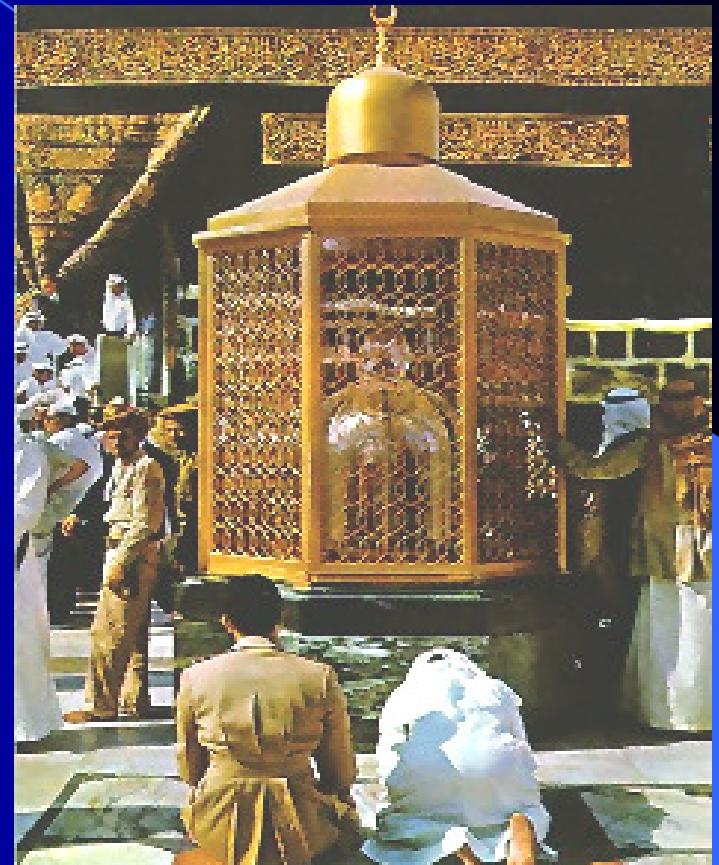
"وَاتْخُذُوا مِنْ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ مَصْلَىٰ"

Vettehizu mim-mekami Ibrahime musalla.
[2:125]

"Neka vam mjesto na kojem je stajao Ibrahim bude prostor iza koga čete molitvu obavljati!"

[Sura Bekare, 125]

- Neka Mekami Ibrahim bude između vas i Ka'be i klanjajte dva rekata. Učite sure El-Kafirun i El-Ihlas.

Mekami Ibrahim

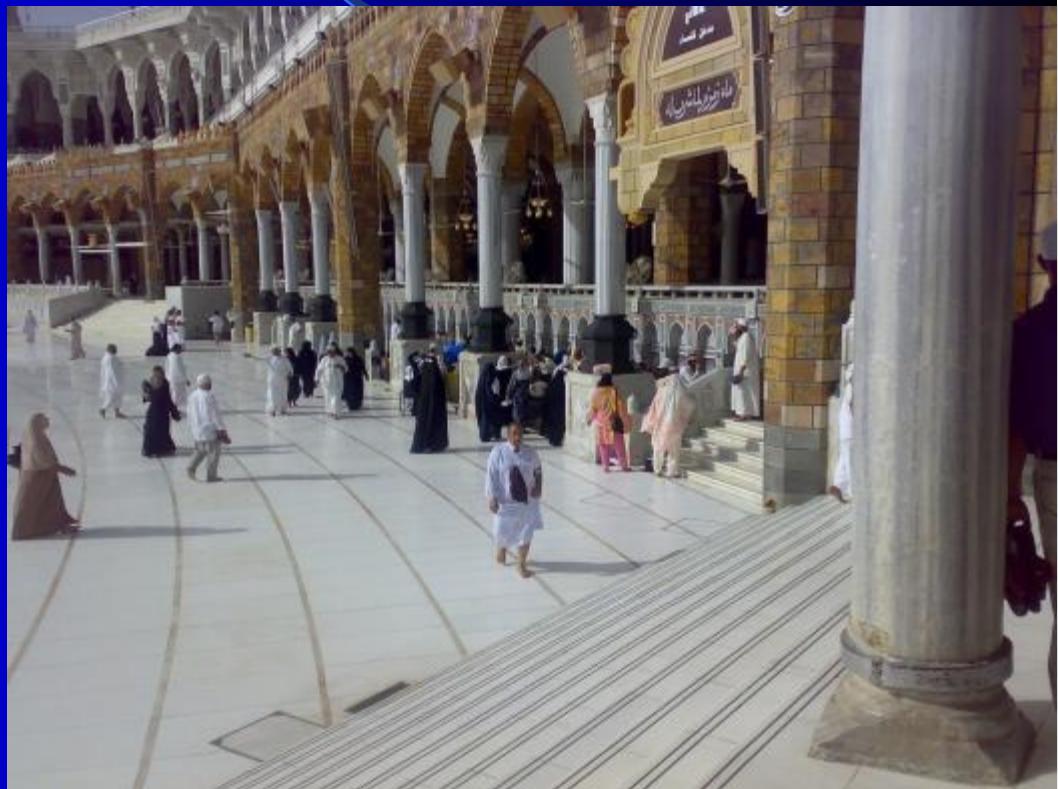
- Tragovi stopala Poslanika Ibrahima, a.s.

Zemzem (1)

زمزم

- Nakon klanjanja napijte se Zemzem vode i prospite malo i na glavu.
- Onda se vratite na Crni kamen, recite Allahu ekber i dodirnite ga kao prije, ako je moguće.

Česme sa Zemzem vodom

Zemzem (2)

Česme sa Zemzem vodom

Zemzem (3)

زمزم

- Zemzem voda je dostupna u hladnjacima svugdje u Mesdžidu.
- Tokom sezone hadža hladnjaci se uklanjaju iz prostora za tavaf, ali su dostupni u drugim dijelovima Mesdžida.

Zemzem voda u hladnjacima

Sa'j između Safe i Merve (1)

السعي بين الصفا و المروة

SAŽETAK

- Počnite sa Safom
- Učite ajet iz sure Bekare, 158 (vidi naredni slajd)
- Zikrite i upućujte dove
- Hodajte do Merve (prvi obilazak)
- Na Mervi učinite isto kao i na Safi
- Hodajte nazad do Safe (drugi obilazak)
- Završite sedam obilazaka na isti način

Sa'j između Safe i Merve (2)

- Dok stižete do podnožja Safe učite:

"Safa i Merva su Allahova časna mjesta, zato onaj koji Ka'bu hodočasti ili umru obavi ne čini nikakav prestup ako krene oko njih. A onaj koji drage volje učini kakvo dobro djelo - pa, Allah je doista blagodaran i sve zna".

[Bekare, 158]

إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ
حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ
يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ
شَاكِرٌ عَلَيْهِمْ

[البقرة، 158]

Sa'j između Safe i Merve (3)

- Zatim izgovorite:

"نبدأ بما بدأ الله به"

كما قال النبي عليه الصلاة والسلام

Nebdeu bima bedeallahu bihi.

Počinjemo s onom s kojom je Allah počeo (tj. sa Safom).

(Kao što je rekao Poslanik, a.s.)

- Onda se popnite na Safu dok ne vidite Ka'bu. To nije jednostavno s današnjom konstrukcijom. Zato je dovoljno da se samo okrenete prema Ka'bi.

Sa'j između Safe i Merve (4)

- Kad se popnete na Safu, okrenite se prema Ka'bi i recite:

Allahu ekber, Allahu ekber, Allahu ekber	 الله أكبر، الله أكبر، الله أكبر
La ilah illallahu vahdehu la šerike leh, lehul-mulku, ve lehul-hamd, juhji ve jumit, ve huve 'ala kulli šej in kadir.	 لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد، يحيي ويميت، و هو على كل شيء قدير
La ilah illallahu vahdehu la šerike leh, endžeze va'-deh ve nesare' abdeh, ve hezemel-ahzabe vahdeh!"	 لا إله إلا الله وحده لا شريك له، أجز وعده ونصر عبده وهزم الأحزاب وحده
Uputite dovu Allahu za šta god želite	 أدع الله بما شئت

- Sve ovo učite tri puta!
- Treći put preskočite posljednju dovu.

Sa'j između Safe i Merve (5)

- Nakon toga se spustite sa Safe i počnite hodati u smjeru Merve.
- Hodajte dok ne vidite zeleni znak (vidi sliku). Onda trčite (srednjom brzinom) dok ne stignete do narednog zelenog znaka. Zatim hodate do Merve i popnete se.
- Učinite na Mervi isto što ste i na Safi. To čini jedan kompletan krug.

Sa'j između Safe i Merve (6)

- Onda se vraćate dok se ne popnete na Safu, trčeći između zelenih znakova i to je drugi obilazak.
- Onda se vratite na Mervu i tako dalje, dok ne upotpunite sedam obilazaka, završavajući na Mervi.
- Možete učiti sljedeću dovu na sa'ju:

رب اغفر وارحم إنك أنت الأعز الأكرم

Rabigfir verham inneke entel-ea'zzul-ekrem

Gospodaru oprosti mi i smiluj mi se,
jer Ti si Najplementiji i Najdarežljiviji

Izlaz iz Merve

Halk (brijanje glave) ili taksir (podrezivanje kose)

الحلق أو التقصير

- Kad završite sedmi obilazak na Mervi podrezujete kosu i time završavate umru.
- Kosa se mora podrezati na cijeloj glavi (šišanje). Nije dovoljno samo odrezati kosu sa strana.
- Žene skraćuju kosu tako što odsijeku samo pramen kose.
- Sve što vam je bilo zabranjeno pri oblačenju i hrama ponovo postaje dozvoljeno.

Berbernice na izlazu s Merve

Boravak u Meki (1)

- Ako ste obavili temett'u hadž, završili ste umru i ostajete u stanju bez ihrama ("hill" حل) do dana jevmut-tervije (8. zul-hidždže).
- Iskoristite dragocjeno vrijeme u Meki. Izbjegavajte trošiti previše vremena na kupovinu i prazne diskusije.
- U Haremu se nagrada za dobra djela umnožava mnogo puta, kao i kazna za grijeha.

Boravak u Meki (2)

- Potrudite se ne izostaviti nijedan namaz u Mesdžidul-haramu; svaki namaz vredniji je od 100.000 namaza obavljenih drugdje: što je jednako 55 godina namaza!
- Obavljajte dobrovoljni tavaf koliko god možete, jer je on bolji od namaza u Mesdžidul-haramu. Nemojte se premoriti.
- Budite zauzeti namazom, učenjem Kur'ana, tavafom, zikrom i razmišljanjem. Upućujte dove.
- Ne zanemarujte druge oblike ibadeta: sadaka, post, pomaganje drugima, nazivanje selama, osmijeh, itd.
- Pokušajte ne hodati ispred ljudi koji klanjaju u Mesdžidu.
- Klanjajte dva rekata tehijjetul-mesdžida (nafila namaz po ulasku u džamiju) ako ne namjeravate obaviti tavaf.

Namaz u džematu

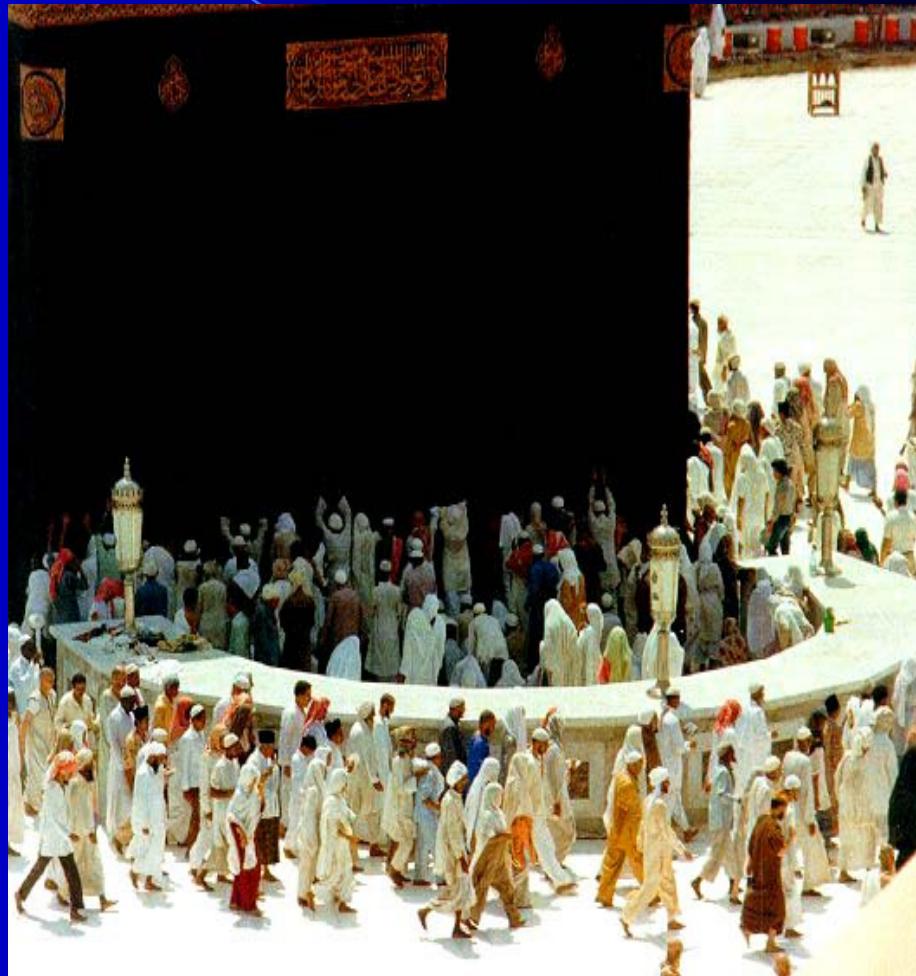

Ulice pune ljudi oko Mesdžidul-harama u Meki

Hidžri Ismail (Hatim)

حجر إسماعيل (الخطيب)

- Oko 3 metra Hidžri Ismaila su dio Ka'be. Ako imate priliku uči u Hidžr, klanjajte unutar ta tri metra pored Ka'be.

Obavljanje višestrukih umri (1)

- Ova praksa nema utemeljenja u Poslanikovom, a.s., sunnetu niti u praksi ashaba, r.a. Nema predaje da su Poslanik niti ashabi nakon njega činili više umri tokom boravka u Meki čekajući hadž.
- Isto važi i za umre nakon hadža, ako ste već obavili umru u tom putovanju.
- Ponavljanje umre uzrokuje poteškoće za hadžije koji mogu propustiti farz-namaze zbog iscrpljenosti.
- Onaj ko ponavlja umru može se uporediti s onim ko klanja sunnete sabaha, pa dok čeka farz-namaz odluči da ustane i ponovi sunnete nekoliko puta ili s onim ko odluči ponoviti vitr-namaz nakon jacije.

Obavljanje višestrukih umri (2)

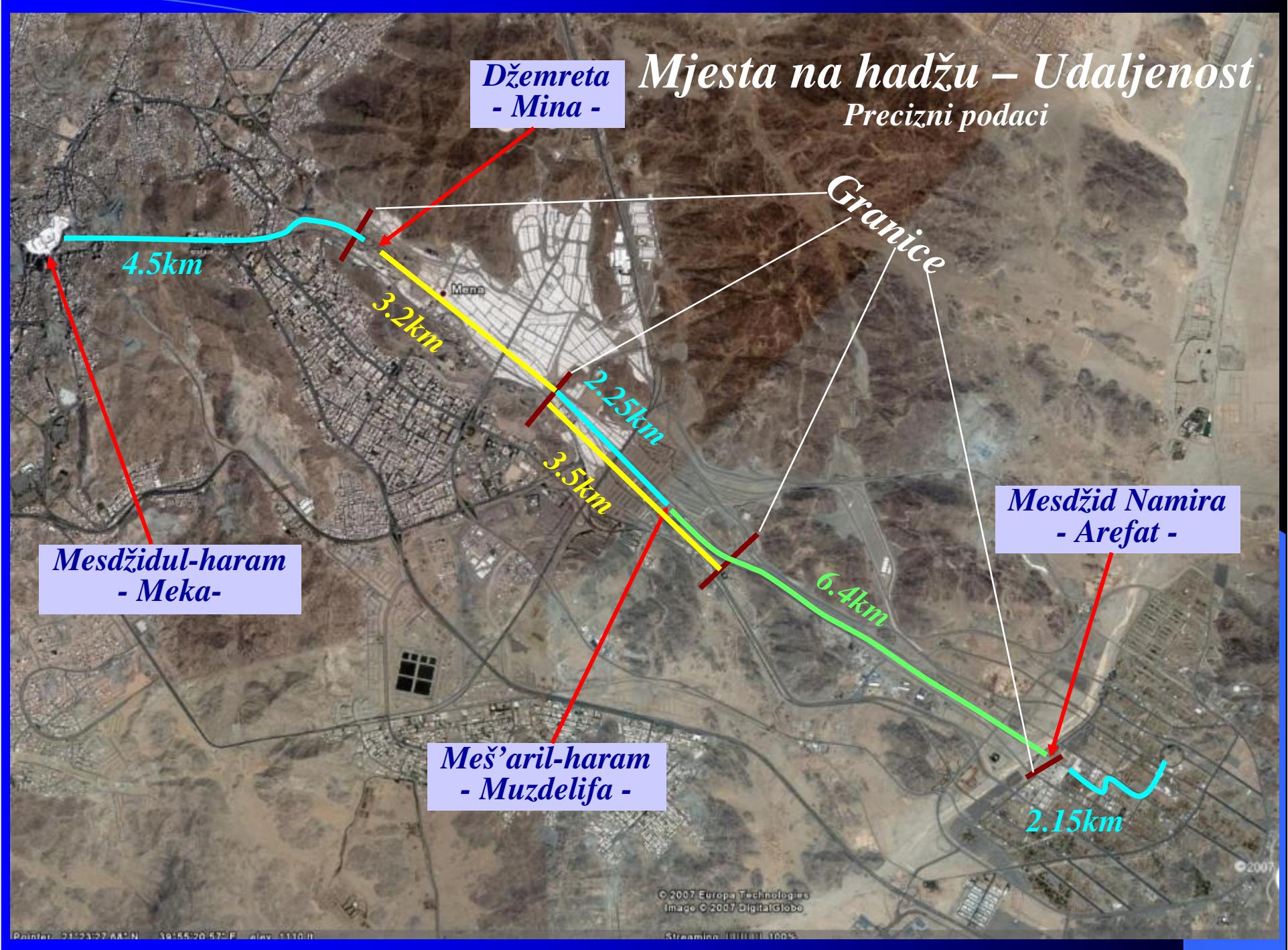
- Izuzetak ovdje je umra koju neko obavlja za:
 - Umrlu osobu
 - (Trajno) bolesnu ili staru osobu koja je sama ne može obaviti
 - Ispunjeno zavjeta
- Jedan od najboljih vidova ibadeta dok ste u Meki, nakon završetka umre, jeste tavaf. Tavaf možete obavljati koliko god želite.

Hadž...

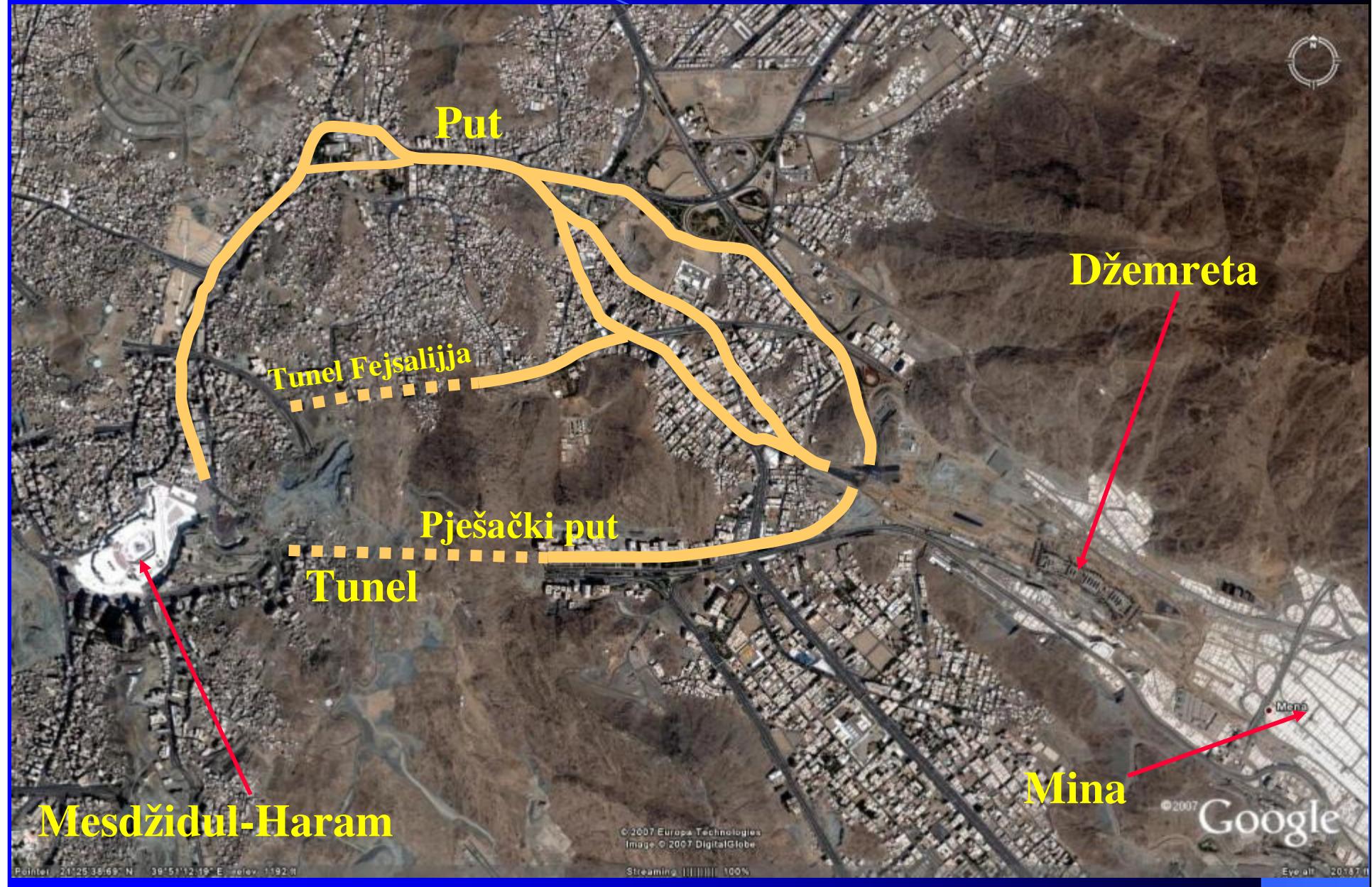
Hadž korak po korak - Sažetak

- Ihram - الإحرام
- Mina (8. zul-hidždže) - منى
- Arefat (9. zul-hidždže) - عرفة
- Muzdelfa (9. zul-hidždže – noć) - مزدلفة
- Mina (10. zul-hidždže):
 - Remj (bacanje kamenčića na Džemretul-akabi) - الرمي
 - Klanje kurbanu - النحر
 - Brijanje glave ili potkresivanje kose - الحلق أو التقصير
- Meka (10. zul-hidždže):
 - Tavaful-ifade - طواف الإفاضة
 - Sa'j između Safe i Merve - السعي بين الصفا و المروة
- Mina (11, 12. i 13. zul-hidždže):
 - Remj (bacanje kamenčića na 3 džemreta) - الرمي
- Meka (posljednji dan)
 - Tavaful-veda' (oprosni tavaf) - طواف الوداع

Iz Meke do Mine

Ihrami za hadž

- Ako ste u Meki, oblačite ihrame u svom mjestu boravka (hotelu, stanu, itd).
- Ako ste u Medini, oblačite ihrame na mikatu Zul-Hulejfa.
- Obavljate iste stvari koje ste činili i za umru.
- Nastavljate izgovarati telbiju dok ne bacite kamenčiće na Džemretul-akabi 10. zul-hidždžeta.

Mina – 8. zul-hidždže

- Idite na Minu na jutro jevmut-tervije (8. zul-hidždže).
- Klanjajte podne, ikindiju, akšam, jaciju i sabah u njihova vremena uz skraćivanje (skraćivanje podne, ikindije i jacije na 2 rekata).
- Provesti noć na Mini je sunnet. Za neke učenjake je vadžib.
- Iskoristite vrijeme za razmišljanje i pripremu za naredni dan: dan Arefata.

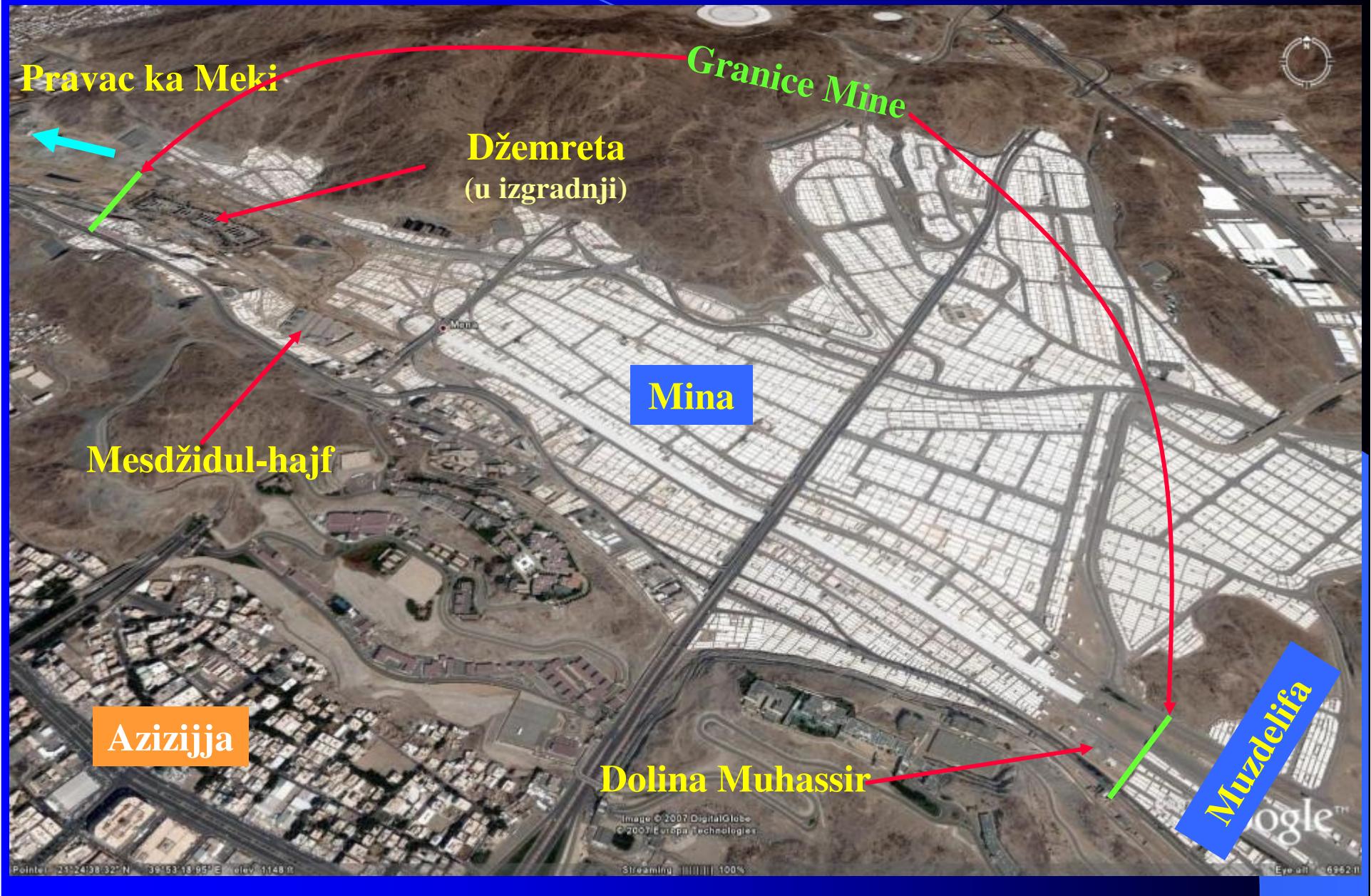

- Klanjajte u Mesdžidul-hajfu (Mina). Prenosi se da je 70 poslanika klanjalo u ovoj džamiji.

Mesdžidul-hajf noću - Mina

Mina

Odlazak s Mine na Arefat – 9. zul-hidždže

Arefat – 9. zul-hidždže

- Nakon izlaska sunca na dan Arefata krenite ka Arefatu izgovarajući telbiju ili tekbire.
- Klanjavte podne i ikindiju u Mesdžidu Nemira, po dva rekata, spojena za vrijeme ikindije.
- Nemira nije dio Arefata, ali dio džamije je unutar granica Arefata.

Arefat (nastavak)

- Nakon namaza krenite ka svom mjestu unutar granica Arefata, okrenite se licem prema Kibli, dignite ruke i upućujte dove ili izgovarajte telbiju.
- Poslanik, a.s., je rekao: "Najbolje što smo ja i poslanici izgovarali u večer Arefata je:

'La ilahe illallahu vahdehu la šerike leh, lehul-mulku, ve lehul-hamdu ve huve 'ala kulli šej in kadir.'"

Vrijednost dana Arefata

- Poslanik,a.s., je rekao:
"Nikada veći broj ljudi ne
bude oslobođen
džehennemske vatre kao
na dan Arefata. Uzvišeni
Allah se ponosi
hadžijama pred Svojim
melecima, govoreći: 'Šta
žele ovi ljudi?'"

Odlazak s Arefata

- Kad sunce zađe, krenite s Arefata na Muzdelifu, smireno i polahko, ne gurajući ljude; a ako budete imali prostora, idite brže.

Muzdelifa (1) – noć 10. zul-hidždžeta

- Kad stignete na Muzdelifu klanjajte akšam i jaciju, skraćujući i spajajući namaze.
- Ne klanjate ništa između njih niti nakon jacije. Ali uvek klanjajte vitr.
- Ovdje možete prikupiti kamenčiće.
- Spavajte do sabaha.
- Klanjajte sabah čim nastupi.

Muzdelifa (2) – noć 10. zul-hidždžeta

- Dozvoljeno je slabijima, ženama i djeci da odu nakon pola noći ako ih je strah da će se povrijediti u gužvi.

Muzdelfifa (3) - noć 10. zul-hidžđeta

- Zatim stižete na El-Meš'aril-haram (malo brdo na Muzdelfifi) i penjete se na njega, okrećete se prema Kibli i učite tekbire, tehlile (la ilah illallah) i upućujete dove dok se nebo ne razvedri.
- Onda odlazite na Minu prije izlaska sunca, mirno i izgovarajući telbiju.
- Kad stignete u dolinu Muhassir (koja je dio Mine) požurite ako ste u mogućnosti.

Džamija El-Meš'aril-haram

Mina – 10. zul-hidždže

- Stižete na Minu ujutro, 10. zul-hidždžeta.
- U ovom danu činite najviše stvari dok ste na hadžu:
 1. Bacate kamenčice na Džemretul-akabi
 2. Koljete kurban
 3. Brijete glavu ili podrezujete kosu
 4. Idete u Meku da obavite tavaful-ifade i sa'j i vraćate se na Minu

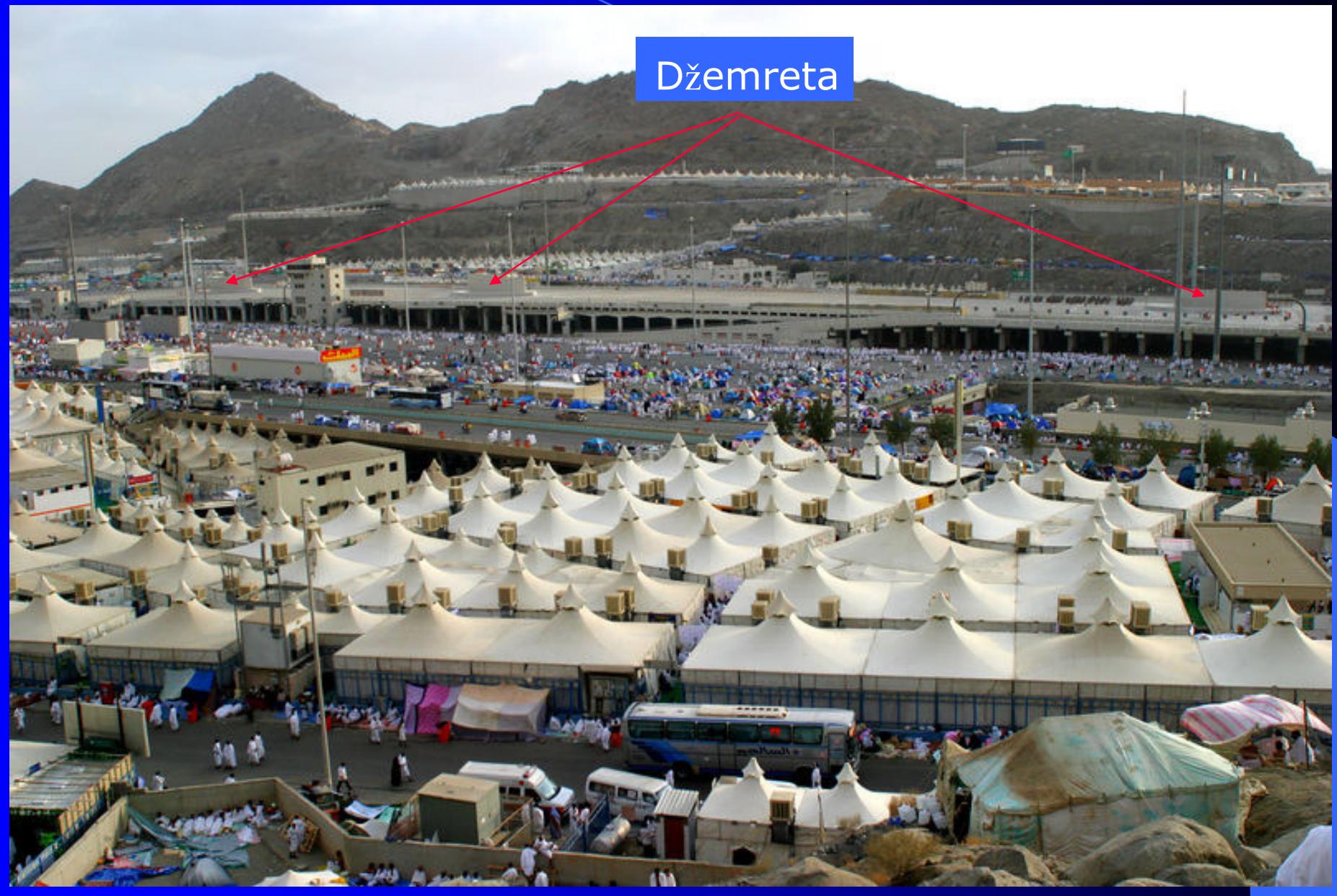

Mina – 10. zul-hidždže

- Bacate kamenčiće na Džemretul-akabi samo na ovaj dan, sa po sedam malih kamenčića – malo većih od lješnjaka.
- Učite tekbir pri bacanju svakog kamenčića.
- Prestajete izgovarati telbiju kad bacite posljednji kamenčić.
- Ne možete obaviti bacanje kamenčića dok ne izađe sunce. Možete odgoditi bacanje do poslije podne, čak i do noći, ako vam pričinjava poteškoću da to obavite prije podne.

Mina - Džemreta

Tehallul - التحلل

- Kad bacite kamenčiće na džemretima, sve vam ponovo postaje dozvoljeno, osim seksualnih odnosa, čak i ako niste klali kurban ili obrijali glavu – pa možete obući svoju odjeću i namirisati se. Ova djelimična sloboda naziva se tehallulul-evvel (prvo oslobođenje od obaveza).
- Hanbelijska škola fikha zahtijeva ispunjenje 2 od 3 radnje hadža da bi djelimični tehallul nastupio: remj, hedj - kurban, brijanje glave. Šafijska škola zahtijeva remj i brijanje glave. Hanefijska škola zahtijeva sve tri.
- Međutim, trebalo bi obaviti Tavaful-ifade isti dan (prije akšama) ako želite nastaviti bez ihrama – inače, ako niste obavili tavaf prije akšama, vraćate se u stanje ihrama kao prije bacanja kamenčića.

Mina – 10. zul-hidždže

- Preskočite ovaj korak ako ste učinili "tevkil" za klanje kurbana (kupili kupon)
- Zakoljite svoj kurban na bilo kojem dijelu Mine ili Meke.
- Vrijeme klanja je četiri dana Bajrama.
- Sedmero ljudi može dijeliti jednu kamilu ili kravu.
- Onaj ko ne može priuštiti klanje kurbana treba postiti tri dana na hadžu (čak i 3 dana tešrika) i sedam dana kad se vrati svojoj porodici.

Mina - 10. zul-hidždže

- Zatim brijete glavu ili potkresujete kosu.
- Brijanje glave je bolje.
- Ako potkresujete kosu, morate je skratiti na cijeloj glavi, a ne samo na dijelu glave (recimo sa strana).
- Počnite s desnom stranom glave.
- Žene skraćuju kosu odsijecanjem pramena dužine jednog prsta.

Meka - 10. zul-hidždže

- Isti dan idete u Meku i obavljate tavaful-ifade na isti način kao i nastupni tavaf, osim što nema otkrivanja desnog ramena ili žurnog hoda u ovom tavafu.
- Klanjajte dva rekata iza Mekami Ibrahima.

Meka - 10. zul-hidždže

- Zatim obavite sa'j između Safe i Merve kao i ranije.
- Nakon ovog tavafa (tavaful-ifade) vi ste u stanju potpunog tehallula – definitivnog oslobođanja od iheramskih obaveza.
- Napijte se Zemzem vode.
- Vratite se na Minu.

Redoslijed hadžskih obreda 10. zul-hidždžeta

- Prenosi Abdullah ibn Omer: „Vidio sam Poslanika, s.a.v.s, blizu džemreta i ljudi su mu postavljali pitanja. Jedan je čovjek upitao: “O Allahov Poslaniče! Zaklao sam životinju prije obavljanja remja (bacanja kamenčića)?” Poslanik, s.a.v.s, je odgovorio: “Učini remj i nema nikakve štete.” Druga osoba je upitala: “Allahov Poslaniče! Obrijao sam svoju glavu prije nego što sam zaklao životinju.” Poslanik, s.a.v.s, je odgovorio: “Prinesi žrtvu sada i nema štete.” I na taj dan, na svako pitanje koje je postavljeno Poslaniku, s.a.v.s, a koje se odnosilo na obrede hadža obavljene prije ili poslije... njegov odgovor je bio: “Uradi to sada i nema štete.” (Buhari)

Mina - 11, 12. i 13. zul-hidždže

- Ostajete na Mini u danima tešrika (أيام التشريق) i njihovim noćima.
- Preporučljivije je ostati na Mini tokom ovih dana nego otići u Meku. Ovo je Poslanikov sunet.
- Većina učenjaka boravak na Mini smatra vadžibom.

Mina - 11, 12. i 13. zul-hidždže (nastavak)

- Bacajte kamenčiće na tri džemreta, sa po sedam kamenčića u svakom od tih dana, nakon što sunce prođe zenit, tj. u vrijeme podne-namaza.
- Nakon prvog i drugog džemreta krenite naprijed i stanite okrenuti prema Kibli dugo upućujući dove s podignutim rukama.

Znak na granici Mine

Mina noću

Novi oblik džemreta

Stari oblik džemreta

Stari most na džemretima

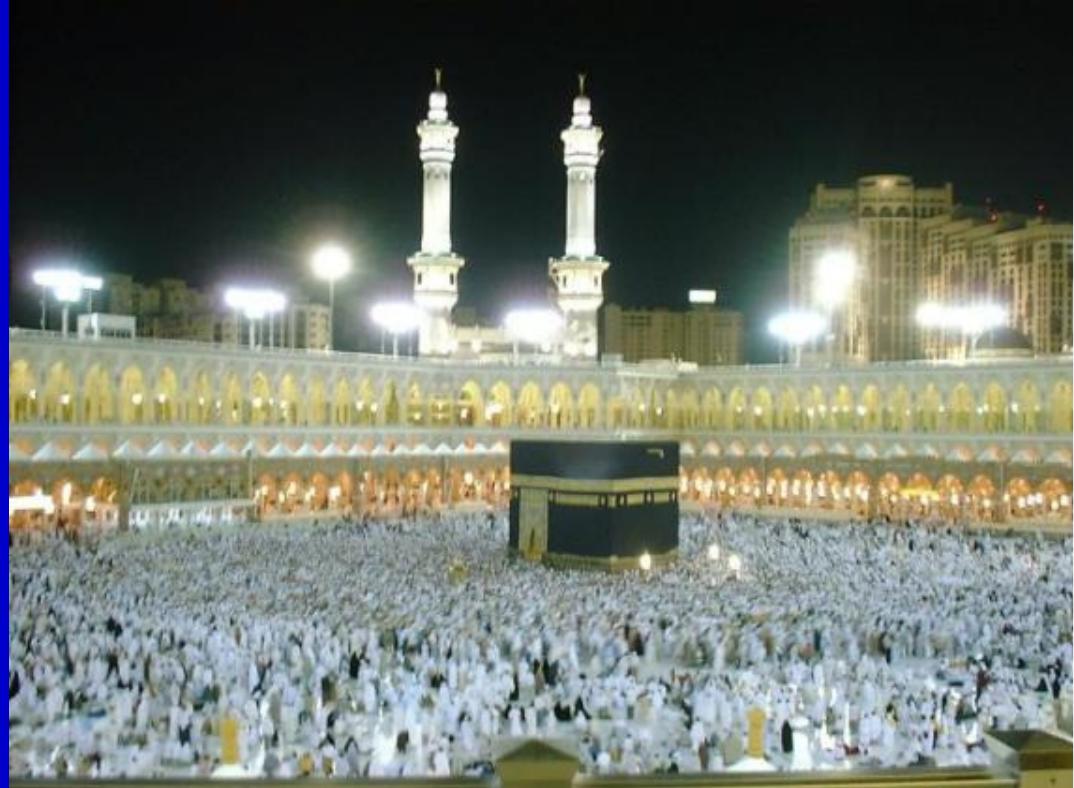
Nova struktura na džemretima

Džemreta– Mina, 1953.
[časopis National Geographic– juli 1953.]

Meka – posljednji dan

- Poslanik, a.s., je rekao: "Niko od vas ne treba otići dok ne obavi posljednji tavaf."
- Oprosni tavaf je obavezan za sve osim za žene s menstruacijom.
- Poslanik, a.s., je nosio vodu Zemzem sa sobom u mijehovima i posudama za vodu i njome polijevao bolesne i davao im da piju.
- Kad završite tavaf napuštate mesdžid normalnim hodom – ne hodajući unazad.

1. Ihrami

- Obucite ihrame na mikatima ili u vašem mjestu boravka ako ste u Meki
- Očistite se i okupajte
- Obucite iheramsku odjeću i sandale/papuče
- Klanjajte dva rekata ili propisani namaz
- Donesite nijjet i recite: "Lebbejkellahumme hadž"
- Izgovorite telbiju
- Idite na Minu

2. Mina – 8. zul-hidždže

- Stižete na Minu ujutro
- Provedite dan i noć tamo
- Klanjajte podne, ikindiju, akšam, jaciju i sabah u njihovim vremenima uz skraćivanje
- Krenite s Mine na Arefat nakon izlaska sunca (9. dana)

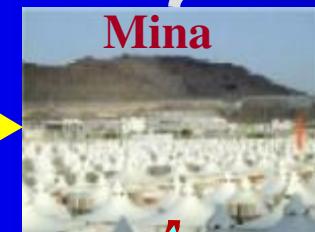
Mikati

1

5
6

Mina

4

Muzdelifa

3

Arefat

2

3. Dan Arefata – 9. zul-hidždže

- Stižete na Arefat prije ili oko podneva na 9. dan
- Klanjajte podne i ikindiju zajedno za vrijeme podneva
- Provedite dan u upućivanju dova i sjećanju na Allah-a
- Krenite s Arefata na Muzdelifu nakon zalaska sunca

8. Meka – posljednji dan

- Obavite oprosni tavaaf
- Neka to bude posljednja stvar koju ćete učiniti u Mekiji

7. Mina - 11, 12. i 13. zul-hidždže

- Provedite dane tešrika i njihove noći na Mini
- Bacajte kamenčiće na 3 džemreta svaki dan između podne i ikindije
- Možete otići 12. dan nakon bacanja kamenčića i prije izlaska sunca ako želite

6. Meka – 10. zul-hidždže

- Krenite ka Mesđidul-haramu
- Obavite tavaful-ifade
- Obavite sa'j
- Definitivno oslobođanje od iheramskih obaveza
- Vratite se na Minu

5. Mina – 10. zul-hidždže

- Stižete na Minu ujutro
- Idite na Džemretul-akabu i bacite 7 kamenčića
- Zakoljite kurban
- Obrijte glavu ili potkrešite kosu
- Prvo oslobođenje od iheramskih obaveza: sve je dozvoljeno osim seksualnih odnosa
- Okupajte se i obucite građansku odjeću
- Idite u Meku da obavite tavaful-ifade

Farzovi hadža

أركان الحج

Farzovi hadža

1. Ihram

2. Stajanje na Arefatu

3. Tavaful-ifade

4. Sa'j između Safe i Merve

Vadžibi hadža

واجبات الحج

Vadžibi hadža

1. Oblačenje ihrama na mikatima
2. Stajanje na Arefatu do iza zalaska sunca
3. Provesti jednu noć na Muzdelifi (nakon Arefata)
4. Noćenje na Mini tokom dana tešrika
5. Bacanje kamenčića na džemretima, po redoslijedu
6. Brijanje glave ili potkresivanje kose
7. Tavaful-veda (oprosni tavaf)

Farzovi umre

Farzovi umre

1. Ihram

2. Tavaf

3. Sa'j između Safe i Merve

Vadžibi umre

Vadžibi umre

1. Oblačenje ihrama izvan Harema

2. Brijanje glave ili potkresivanje kose

Posjeta Medini...

Harem Medine

- Allahov Poslanik, a.s., proglašio je Medinu svetom kao što je Ibrahim, a.s., proglašio Meku. Poslanik, a.s., je rekao: "Proglašavam haremom ono što je između dvije gomile lave (crno vulkansko kamenje)."

Vrijednost Medine (1)

- To je mjesto Poslanikove, a.s., hidžre.
- Stanovnici Medine bili su njegove komšije i oni koji su ga podržavali.
- To je prebivalište islama, jer će se vjera tu vratiti na kraju vremena.
- Na njenim ulazima su meleci čuvari. Ni Dedždžal ni kuga u nju neće moći ući.
- To će biti posljednji grad na svijetu koji će se uništiti.
- To je mjesto Objave.

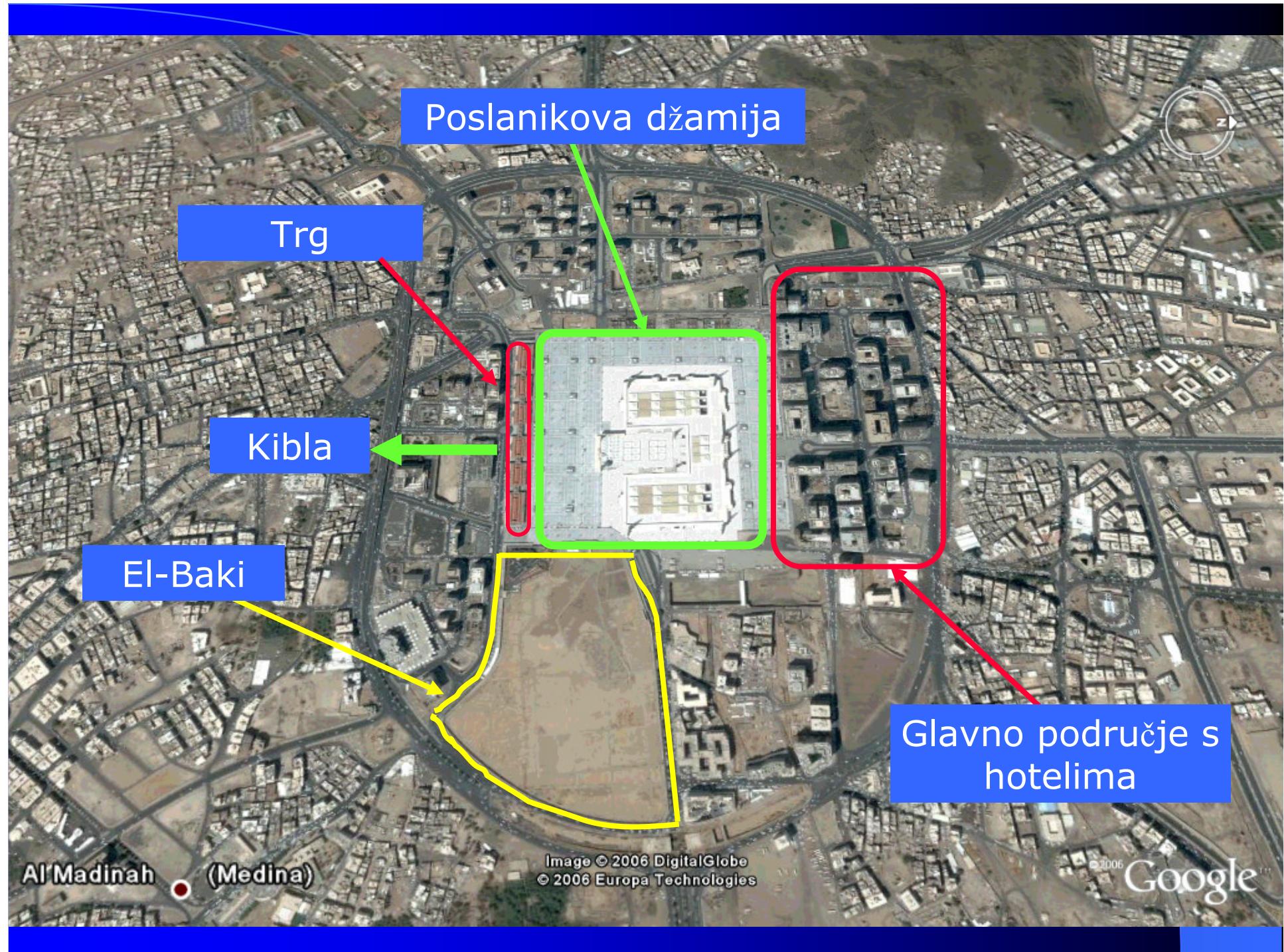

Vrijednost Medine (2)

- Allahov Poslanik, a.s., upućivao je sljedeće dove:

- Allahu! Omili nam Medinu kao što si nam omilio Meku, pa i više(Ibn Madže)
- Allahu! Udvostruči Medini blagodati koje si dao Meki (Buhari i Muslim)
- Allahu! Blagosiljaj Medinu, blagosiljaj sa' i mudd, (mjere za količinu) i udvostruči svoj rahmet. (Taberani)
- Ko može, dopusti neka umre u Medini

Džamije koje ćete posjetiti

- Jedine dvije džamije u Medini koje ćete posjetiti s namjerom obavljanja namaza su Poslanikova džamija i Mesdžidu Kuba (prva džamija u islamu).
- Druge džamije i mjesta u Medini možete posjetiti zbog njihove historijske vrijednosti.
- Nije obaveza niti preduvjet za hadž da posjetite Poslanikovu džamiju niti njegov mezar.
- Postoji mnogo lažnih hadisa o posjećivanju Poslanikovog mezara. Budite pažljivi kad čitate ove hadise i uvijek provjerite njihovu vjerodostojnost.

Mesdžidu Kuba

- Poslanik, a.s., išao bi u Mesdžidu Kuba subotom ujutro i klanjao dva rekata tamo. U jednom hadisu se prenosi da je Poslanik, a.s., rekao da je to jednako obavljanju jedne umre.

Mesdžidu Kuba

Mesdžidun-Nebevi

- Namaz u Poslanikovoj džamiji bolji je od 1.000 namaza drugdje, osim u Mesdžidul-haramu.
- Namaz u proširenim dijelovima džamije ima istu vrijednost kao i namaz u njenim originalnim dijelovima.

40 namaza u Poslanikovoj džamiji

Hadis: "Osoba koja obavi 40 namaza zaredom u mojoj džamiji, bez propuštanja namaza između, bit će sigurna od džehennemske vatre, bit će sačuvana od briga i licemjerja." (Ahmed, Taberani, Tirmizi)

- Albani smatra hadis o obavljanju 40 uzastopnih namaza u Poslanikovoj džamiji slabim, ali drugi ga smatraju vjerodostojnim (Hejsemi, Munziri, Ibn Hadžer).
- Bilo bi lijepo obaviti 40 namaza u Poslanikovoj džamiji ako to ne predstavlja poteškoću.

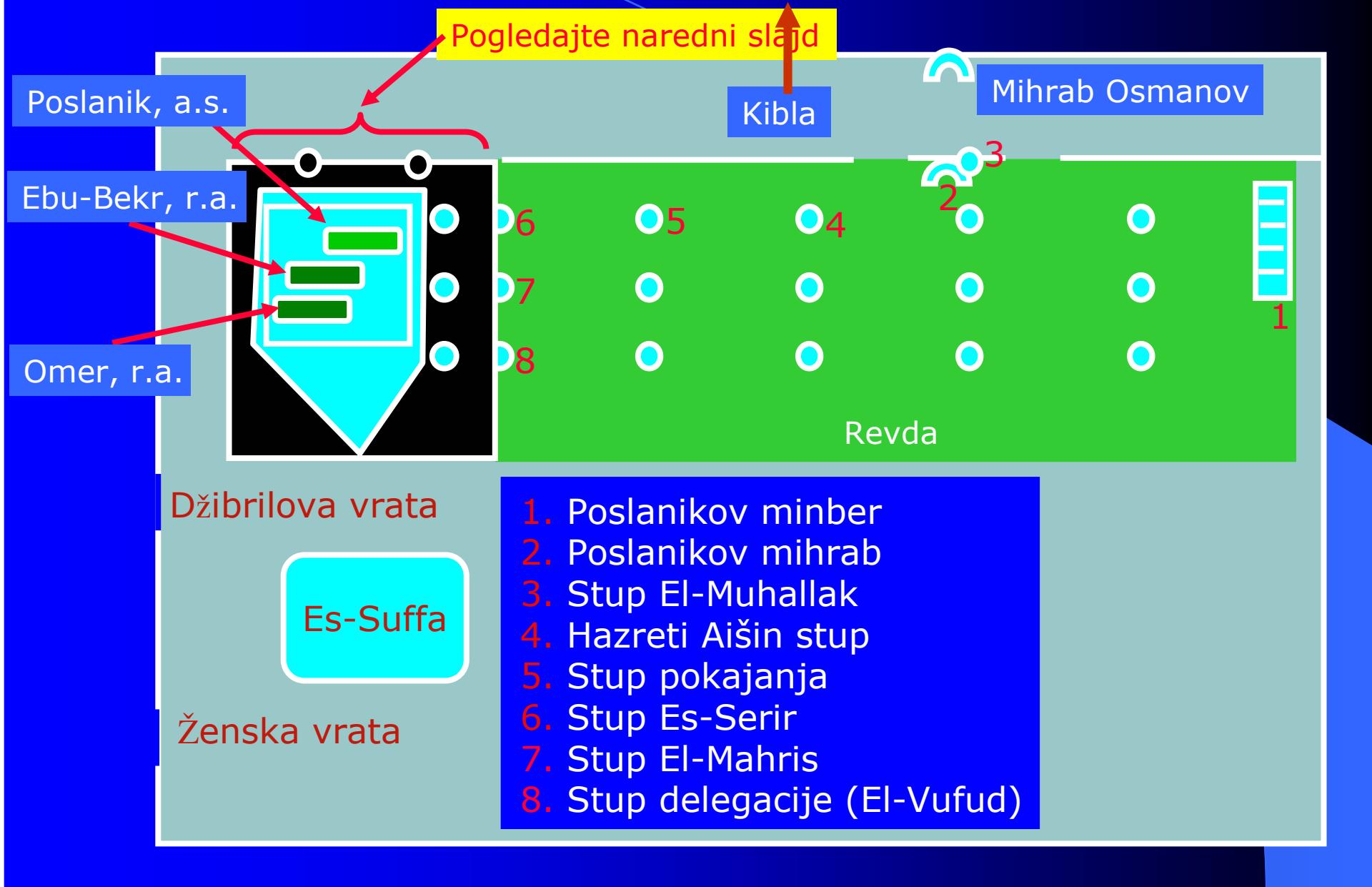
Revda

الروضه الشريفة

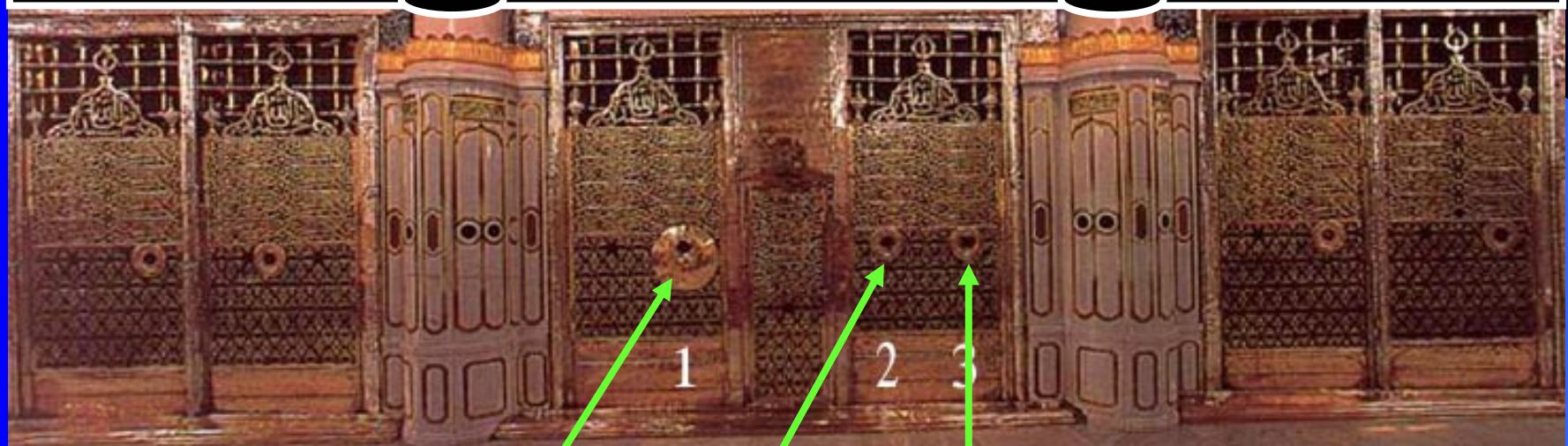
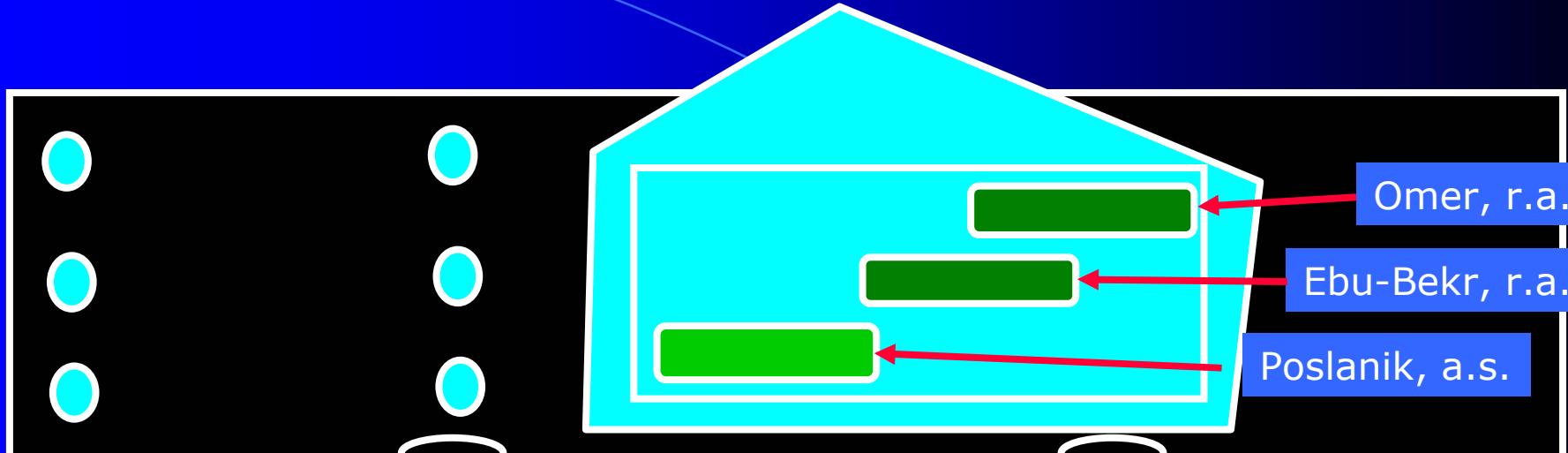
- Prenosi Ebu Hurejre (u Buharijinog zbirci) da je Poslanik, s.a.v.s, rekao: "Između moje kuće i mogu minbera je jedna od džennetskih bašči, a moj minber na mome je Bazenu (džennetskom)."
- Revda je uvijek puna i tu je teško naći mjesto za namaz.

Mapa Poslanikove džamije

Poslanikov mezar

Poslanik, a.s.

Ebu-Bekr, r.a.

Omer, r.a.

Posjeta Poslanikovom mezaru (1)

- Pravila za ulaz u Poslanikovu džamiju ista su kao i za ulazak u bilo koju džamiju. Uđite prvo desnom nogom, proučite dovu i klanjajte 2 rekata tehijjetul - mesdžida.
- Hodajte mirno i s poštovanjem, nazovite selam Poslaniku, a.s., kad dođete ispred prve velike cjeline u srednjem dijelu zaslona od mesinga.
- Pomjerite se do sljedeće male cjeline i nazovite selam Ebu Bekru es-Siddiku, r.a.
- Krenite do treće male cjeline i nazovite selam Omeru ibn el-Hattabu, r.a.

Ponavljanje posjete (1)

- Posjetite Poslanikov, a.s., mezar i nazovite mu selam. Ali ne ponavljajte posjetu, jer postoji upozorenje od njega da se ne ponavlja posjeta stalno. On je rekao:

“Ne pretvarajte svoje domove u groblja (ne prestajte moliti u njima) i nemojte učiniti moj kabur mjestom svetkovanja, donosite salavat na mene, jer, zaista, vaš salavat dolazi do mene, ma gdje vi bili.”
(Ahmed i Ebu Davud)

لَا تجعلوا بيوتكم قبوراً و لَا تجعلوا قبرى
عِيداً و صلوا علی فَإِنْ صَلَاتُكُمْ تَبَلَّغُنِي
حِيثُ كُنْتُمْ.
[أَحْمَدُ وَ أَبُو دَاوُدٍ]

Ponavljanje posjete (2)

- Bilo ko može poslati selam Poslaniku (neka je mir na njega) iz bilo kojeg mjesta.

Priča Said ibn Mensur da je Abdullah ibn Hasan ibn Hasan ibn Ali video čovjeka kako čini mnogo posjeta kaburu Poslanika, s.a.vs, rekao mu je: "O ti! Poslanik, s.a.v.s., je rekao: 'Ne činite moj kabur mjestom svetkovanja i donosite salavat na mene bez obzira na to gdje se nalazite, jer će vaš salavat doći do mene.' Ti i čovjek iz Andaluzije ste isti po ovom pitanju."

وروى سعيد بن منصور أن عبد الله بن حسن بن حسن بن علي رأى رجلاً يُكثِر الاختلاف إلى قبر النبي - صلى الله عليه وسلم - فقال له: "يا هذا، إن رسول الله - صلى الله عليه وسلم - قال: لا تتخذوا قبري عيدها، وصلوا علىّ حيثما كنتم فإن صلاتكم تبلغني، فما أنت ورجل بالأندلس منه إلا سواء"

Posjeta mezarju El-Beki'

- Posjetite mezarje El-Beki' (البيقع) gdje je ukopana većina Poslanikovih, a.s., ashaba i njegovih supruga i uputite dovu za njih. Poslanik bi govorio:

"Es-selamu alejkum ehleldijari minel-mu'minine vel-muslimine ve inna inšaallahu bikum lahikun. Nes'elullahe lena ve lekumul-afijeh."

السلام عليكم أهل الديار من المؤمنين
والمسلمين وإنما إن شاء الله بكم لاحقون
نسأله لنا ولكم العافية

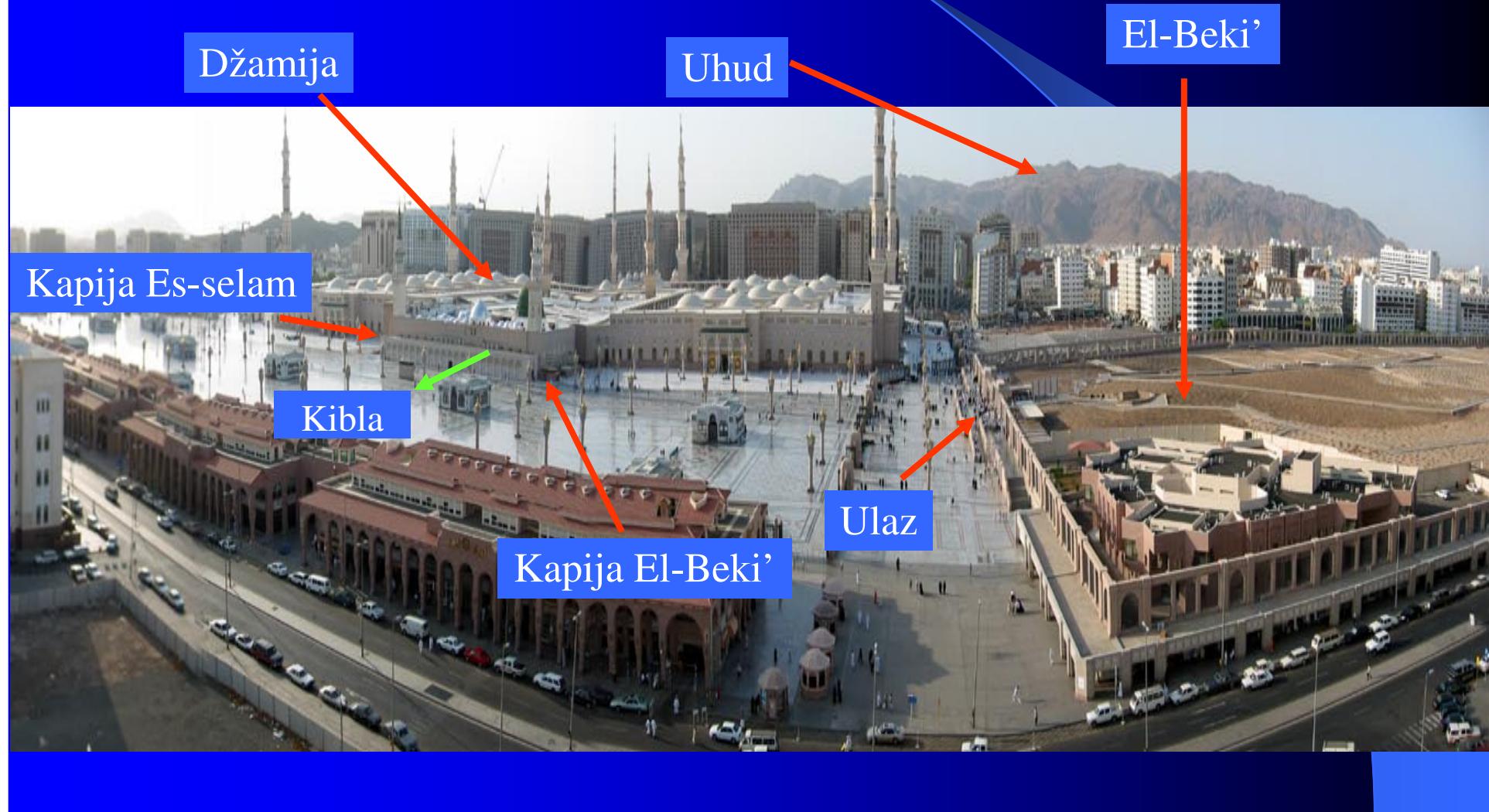

Mezarje El-Beki'

Poslanikova džamija i El-Beki'

المسجد النبوي و البقیع

Kraj

Ne zaboravite nas u svojim dovama.

Neka vam Allah, dž.š., primi hadž!

**Prijevod na bosanski jezik:
islambosna.ba**

© Copyright: Umnožavanje, kopiranje i distribucija ovog dokumenta dozvoljeni su pod sljedećim uvjetima:

1. Ne smije se naplaćivati naknada za gore navedene radnje
2. Tekst dokumenta ne smije se mijenjati ni na koji način
3. Sve kopije ovog dokumenta moraju sadržavati ovu napomenu u sve tri tačke.